

Javni zavod
Krajinski park Goričko

PRILOGA 1 K LETNEMU POROČILU O POSLOVANJU 2016

OHRANJANJE NARAVE IN KRAJINE

pri Gradu, marec 2017
pripravili: Kristjan Malačič, Gregor Domanjko, Stanka Dešnik

UVOD	3
I. VARSTVENE, UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE.....	4
1. Cilj: Ohranjena narava, življenjski prostori in vrste na posebnih varstvenih območjih Natura 2000 (PUN), ohranjene naravne vrednote (NV), ohranjena življenjska okolja rastlin in živali	4
2. Cilj: Ohranjena krajinska pestrost, mozaičnost in značilni krajinski členi v KPG in ohranjen grajski park.....	47
3. Cilj: Inventarizacija stanja in spremljanje dogajanja v KPG in območju Natura 2000.	48
4. Cilj: Vzpostavitev neposrednega nadzora v naravi.	57
5. Cilj: Izmenjava strokovnih podatkov o vrstah in habitatnih tipih in njihovo vključevanje v upravljaljske naloge.	60
6. Cilj: Dolgoročno upravljanje v zavarovanem območju narave in Nature 2000.	61
7. Cilj: Skupno upravljanje narave in krajine v Sloveniji, v Trideželnem parku Goričko-Raab-Órség in v čezmejnem območju Nature 2000.	61
II. NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJE JAVNOSTI	62
10. Cilj: Zagotavljati kakovostne informacije za prebivalce in obiskovalce KPG in krepi njihovo zavest o pomenu ohranjanja narave in kulturne dediščine.	62
11. Cilj: Ozaveščanje in izobraževanje različnih ciljnih skupin, med njimi zlasti otrok in mladine.	63

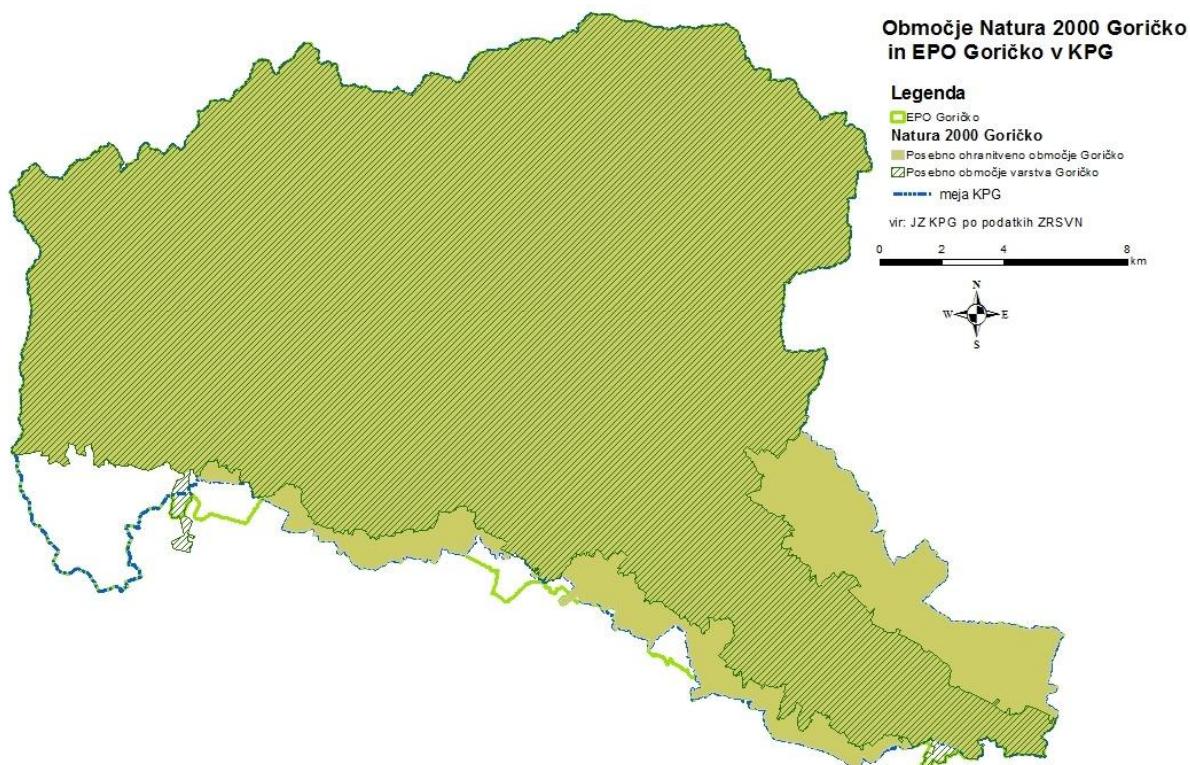
UVOD

V prilogi 1 k letnemu poročilu poslovanja Javnega zavoda Krajinski park Goričko v letu 2016 je zajet podrobnejši opis opravljenih aktivnosti, ki jih je izvajala skupina za varstvo narave in kulturne krajine na območju Krajinskega parka Goričko. Poročilo je pripravljeno po sklopih, nalogah in aktivnostih, kot so bila zapisane v Programu dela, zato je sledljivost zagotovljena.

I. VARSTVENE, UPRAVLJAVSKE IN NADZORNE NALOGE

1. Cilj: Ohranjena narava, življenjski prostori in vrste na posebnih varstvenih območjih Natura 2000 (PUN), ohranjene naravne vrednote (NV), ohranjena življenjska okolja rastlin in živali

Območje Krajinskega parka Goričko (46.252 ha) je domala v celoti tudi varovano območje Natura 2000; posebno ohranitveno območje (SCI) zajema 44.823 ha območja parka, posebno območje varstva (SPA) pa 40.203 ha KPG. Del območja SPA (46.40 ha) je izven meja KPG. Po direktivi o varstvu ptic je na območju Natura 2000 Goričko, varovanih 14 vrst, po habitatni direktivi pa 1 rastlinska, 24 živalskih vrst in 7 habitatnih tipov. KPG je tudi ekološko pomembno območje (EPO), ki je po površini presega območje KPG, saj vključuje tudi površine na južnem robu parka, ki so varovana območja narave - Natura 2000 in druga območja. Skupna površina 47.008 ha.

Karta 1: Območje zavarovanega območja KPG, ekološko pomembnega območja in območja Natura 2000 Goričko (SCI in SPA)

Tabela 1 : Seznam vrst : SPA Goričko SI 5000009, 14 varovanih vrst ptic

	Koda vrste	Vrste ptic, za katere je opredeljeno posebno varstveno območje
1	A031	bela štoklja (<i>Ciconia ciconia</i>)
2	A075	belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)
3	A295	bičja trstnica (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)
4	A022	čapljica (<i>Ixobrychus minutus</i>)
5	A030	črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)
6	A236	črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)
7	A246	hribski škrjanec (<i>Lullula arborea</i>)
8	A234	pivka (<i>Picus canus</i>)
9	A113	prepelica (<i>Coturnix coturnix</i>)
10	A338	rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)
11	A232	smrdokavra (<i>Upupa epops</i>)
12	A072	sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)
13	A214	veliki skovik (<i>Otus scops</i>)
14	A229	vodomec (<i>Alcedo atthis</i>)

Tabela 2: Seznam vrst in habitatnih tipov : SCI Goričko SI3000221, 25 vrst in 7 habitatnih tipov

	Koda vrste	Vrste, za katere je opredeljeno posebno ohranitveno območje
1	1014	ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>)
2	1032	navadni škržek (<i>Unio crassus</i>)
3	1059	strašniččin mravljiščar (<i>Maculinea teleius</i>), (<i>Phengaris teleius</i>)
4	1060	močvirski cekinček (<i>Lycaena dispar</i>)
5	1061	temni mravljiščar (<i>Maculinea nausithous</i>) (<i>Phengaris nausithous</i>)
6	1065	travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>)
7	1078*	črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)
8	1083	rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
9	1084*	puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>)
10	1086	škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
11	1098	potočni piškurji (<i>Eudontomyzon</i> spp.)
12	1134	pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)
13	1149	navadna nežica (<i>Cobitis taenia</i>)
14	1167	veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)
15	1193	hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)
16	1303	mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)
17	1308	širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)
18	1310	dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>)
19	1323	veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)
20	1324	navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)
21	1355	vidra (<i>Lutra lutra</i>)
22	4014	močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)
23	4030	bakreni senožetnik (<i>Colias myrmidone</i>)
24	4046	veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)
25	1898	kranjska sita (<i>Eleocharis carniolica</i>)

	Koda HT	Habitatni tipi, za katere je opredeljeno posebno ohranitveno območje
1	91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae))
2	3130	Oligotrofne do mezotrofne stoječe vode z amfibijskimi združbami razredov Litorelletea uniflorae in/ali Isoëto-Nanojuncetea
3	6210(*)	Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna rastišča kukavičevk)
4	6410	Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)
5	6510	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
6	9110	Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)
7	91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)

Opomba: Zvezdica (*) pred imenom vrste ali habitatnega tipa označuje, da je to prednostna vrsta ali habitatni tip s Priloge II Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Karta 2: Območje Natura 2000 Goričko je povezano čez mejo v Avstrijo in na Madžarsko

1.1. naloga: Izvajanje neposrednih aktivnosti in ukrepov

Ad 1.1.a Priprava načrta (vris GERK, prijava za neposredna plačila) za košnjo z organizacijo spravila fitomase, ter poročilo o opravljenih ukrepih in oceno stanja (spremljanje).

V začetku 2016 je bil na UE Murska Sobota urejen (popravljen in dopolnjen-K.O. Budinci; 2,5 ha) vpis zemljišč v GERK-e. Tako so bil ob koncu leta 2016 GERK-i vrisani na 22,89 ha površin (ostale površine niso primerne za oblikovanje GERK-a ali so GERK-i manjši od dejanskih površin parcel; mejice, gozdi robovi). Na Kmetijsko gozdarskem zavodu Mursko Sobota je bila pripravljena Zbirna vloga za uveljavljanje Plačil iz prvega stebra Programa razvoja podeželja (2014-2020), Plačil za območja z omejenimi dejavniki za kmetijstvo (OMD) in Kmetijska okoljska in podnebna plačila (KOPOP).

Na vseh GERK-ih ki so večji od 0,10 ha je bil podan zahtevek za uveljavljanje plačilne pravice iz prvega stebra (22,28 ha). Zahtevek za plačila OMD je bil podan za vse GERK-e (22,89 ha). Na GERK-ih vrisanih na parcelah, ki so v neposrednem upravljanju (odkup po ZON-u) JZKPG in na parcelah, ki so v zakupu od SKZG RS sta bili prijavljeni tudi KOPOP MET operacija Traviščni habitati metuljev (15,20 ha) in KOPOP VTS operacija Visokodebelni travniški sadovnjak (1,02 ha). Na vseh KOPOP MET GERK-ih, ki so večji od 0,30 ha je bila prijavljena tudi obvezna zahteva Nepokošen pas; N_pas (12,82 ha). Na vseh KOPOP MET površinah pa še izbirno zahtevo Spravilo mrve. Na KOPOP VTS pa tudi izbirno zahtevo Ohranjanja rastlinskih genskih virov, ki jim grozi izumiranje.

Na začetku meseca oktobra je s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja bil opravljen terenski kontrolni pregled vseh GERK-ov in Evidenc o delovnih opravilih na KMG MID KPG.

V državno lastnino je bilo na območju naravne vrednote Motvarjevci ekstenzivni travniki I odkupljenih dodatnih 1,85 ha travnikov (postopke in sredstva je zagotovil ARSO).

Pripravljen je bil načrt košnje in drugih opravil 2016, ki je bil prilagojen glede na zahteve iz ukrepov KOPOP. Košnja se je izvajala po predhodnem pregledu parcel, prav tako je bil opravljen monitoring pokošenih parcel, Pokazalo se je, da se stanje na travniških zemljiščih, ki so bila v zaraščanju z lesnatimi in tujerodnimi vrstami (preden so bila zemljišča pod upravljanjem JZ KPG) izboljšuje. Čeprav je zlata rozga še prisotna, pa v večini primerov ni več prevladujoča vrsta.

Fotografija 1: Pokošeni travnik (KOPOP Operacija MET z izbirno zahtevo N_pas)

Ad 1.1b. Košnja travnikov v neposrednem upravljanju

Ob koncu leta 2016 je JZ KPG upravljal z zemljišči v 20-ih različnih katastrskih občinah v skupni površini 40,88 ha in na 169 parcelah.

Tabela 2: Zemljišča v neposrednem upravljanju JZ KPG v letu 2016

Zap. št.	Katastrska občina	Parc. št.	Lastništvo	Upravljavec/pogodba/dogovor	Površina (m ²)
1	Dolenci	3640	RS	JZKPG	6237
2	Dolenci	3758	RS	SKZG (2015-24) - zakup JZ KPG	6766
3	Dolenci	3765	RS	JZKPG	7611
4	Budinci	97	RS	JZKPG	5371
5	Budinci	98	RS	JZKPG	5394
6	Budinci	563	RS	JZKPG	1687
7	Budinci	564	RS	JZKPG	897
8	Budinci	565	RS	JZKPG	1905
9	Budinci	566	RS	JZKPG	266
10	Budinci	567	RS	JZKPG	1308
11	Budinci	569	RS	JZKPG	1756
12	Budinci	570	RS	JZKPG	424
13	Budinci	571	RS	JZKPG	1355
14	Budinci	572	RS	JZKPG	82
15	Budinci	765	RS	JZKPG	1741
16	Budinci	791	RS	JZKPG	506
17	Budinci	800	RS	JZKPG	2226
18	Budinci	1054	RS	JZKPG	5828
19	Budinci	1055	RS	JZKPG	3805
20	Budinci	1060	RS	JZKPG	5409
21	Budinci	1061	RS	JZKPG	3662
22	Krplivnik	374	RS	JZKPG	4392
23	Krplivnik	375	RS	JZKPG	2669
24	Krplivnik	377	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	4429
25	Krplivnik	379	RS	JZKPG	2352
26	Krplivnik	382	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	801
27	Krplivnik	383	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	786
28	Krplivnik	384	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	483
29	Krplivnik	619	RS	JZKPG	1297
30	Krplivnik	620	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	396
31	Krplivnik	654	RS	JZKPG	333
32	Krplivnik	655	RS	JZKPG	3908
33	Nuskova	831	Radenska d.d.	Radenska – pogodba z občino Rogašovci	3597
34	Sv. Jurij	468	RS	JZKPG	847
35	Sv. Jurij	556	RS	JZKPG	1037
36	Grad	621/2	RS	JZKPG	2481
37	Grad	622	RS	JZKPG	961
38	Grad	623	RS	JZKPG	4325
39	Grad	1664/1	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1595

40	Grad	1664/2	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	16813
41	Vidonci	492	Dragica Camplin	brezplačni najem z Dragica Camplin, 2015 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	9023
42	Vidonci	493	Dragica Camplin	brezplačni najem z Dragica Camplin, 2015 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	7667
43	Vidonci	494	RS	JZKPG	7482
44	Vidonci	1318	Jožef Volf	brezplačni najem z Jožef Volf, 2013 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	2345
45	Vidonci	1351	Jožef Volf	brezplačni najem z Jožef Volf, 2013 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	2055
46	Vidonci	1352	Jožef Volf	brezplačni najem z Jožef Volf, 2013 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	1553
47	Vidonci	1353	Jožef Volf	brezplačni najem z Jožef Volf, 2013 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	2418
48	Vidonci	1354	Jožef Volf	brezplačni najem z Jožef Volf, 2013 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	4490
49	Vidonci	1556	RS	SKZG (2014-20) - zakup JZ KPG	7547
50	Vidonci	1557	RS	SKZG (2014-20) - zakup JZ KPG	6469
51	Vidonci	1558	RS	SKZG (2014-20) - zakup JZ KPG	3865
52	Mačkovci	451/3	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	2896
53	Mačkovci	451/5	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1323
54	Pertoča	280	RS	JZKPG	1632
55	Pertoča	281	RS	JZKPG	3659
56	Pertoča	1315	Marjan Donoša	brezplačni najem z Marjan Donoša, 2015 za dobo 5 let	3000
57	Krašči	1200	Marko Polanšček	brezplačni najem z Marko Polanšček, 2012 za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja	8175
58	Kušanovci	396	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	2398
59	Kušanovci	419	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	2647
60	Kušanovci	420/1	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	6819
61	Kušanovci	420/2	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1700
62	Kušanovci	421	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	789
63	Kančevci	291	RS	JZKPG	1488
64	Kančevci	762	Koltaj Sidonja	pisni dogovor Koltaj Sidonja, 2014 (brezplačen najem za dobo 5 let z možnostjo podaljšanja)	5000
65	Kančevci	1600	RS	JZKPG	4599
66	Kančevci	1645	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1065
67	Kančevci	1646	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	3083
68	Lončarovci	883	RS	JZKPG	380
69	Lončarovci	988	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1205
70	Lončarovci	1130	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1670
71	Lončarovci	1131	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	2193
72	Lončarovci	1140	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1020
73	Lončarovci	1173	RS	JZKPG	350
74	Lončarovci	1175	RS	JZKPG	826
75	Panovci	751	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	866

76	Panovci	820	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	4486
77	Panovci	830	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	842
78	Panovci	833	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	789
79	Panovci	860	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	642
80	Panovci	862	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	305
81	Panovci	878	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	733
82	Panovci	882	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1258
83	Panovci	894	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	598
84	Panovci	904	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	394
85	Panovci	904	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	230
86	Panovci	907	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	218
87	Panovci	912	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	668
88	Panovci	916	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	656
89	Panovci	918	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	729
90	Panovci	919	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1070
91	Panovci	1123	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	965
92	Panovci	1138	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	660
93	Panovci	1217	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1787
94	Panovci	1214	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	519
95	Panovci	1217	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	220
96	Panovci	1232	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1583
97	Panovci	1248	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	792
98	Panovci	1250	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	408
99	Panovci	1600	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	783
100	Panovci	1601	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	49
101	Panovci	1602	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	387
102	Panovci	1637	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1781
103	Panovci	1639	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	483
104	Panovci	1643	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	418
105	Panovci	1644	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	1547
106	Panovci	1645	RS	SKZG (2011-20) - zakup JZ KPG	167
107	Berkovci	1257	Občina M. Toplice	Pisni dogovor za brezplačni najem z občina MT 2012 (doba 5 let)	3328
108	Ivanjševci	97	RS	JZKPG	293
109	Ivanjševci	113	RS	JZKPG	672
110	Ivanjševci	161	RS	JZKPG	1673
111	Ivanjševci	509	RS	JZKPG	388
112	Ivanjševci	211	RS	JZKPG	955
113	Ivanjševci	1737	RS	JZKPG	2984
114	Ivanjševci	1772	RS	JZKPG	468
115	Ivanjševci	1780	RS	JZKPG	142
116	Ivanjševci	1785	RS	JZKPG	701
117	Ivanjševci	1791	RS	JZKPG	221
118	Ivanjševci	1811	RS	JZKPG	4428
119	Ivanjševci	1812	RS	JZKPG	219
120	Ivanjševci	1813	RS	JZKPG	819
121	Ivanjševci	1815	RS	JZKPG	2126
122	Ivanjševci	1910	RS	JZKPG	2575

123	Ivanjševci	1911	RS	JZKPG	200
124	Ivanjševci	1916	RS	JZKPG	1362
125	Ivanjševci	1944	RS	JZKPG	4994
126	Ivanjševci	1945	RS	JZKPG	169
127	Ivanjševci	1946	RS	JZKPG	679
128	Ivanjševci	1958	RS	JZKPG	4499
129	Ivanjševci	1985	RS	JZKPG	3593
130	Ivanjševci	1986	RS	JZKPG	6033
131	Ivanjševci	2067	RS	JZKPG	4529
132	Ivanjševci	2074	RS	JZKPG	1246
133	Ivanjševci	2075	RS	JZKPG	576
134	Ivanjševci	2076	RS	JZKPG	861
135	Ivanjševci	2081	RS	JZKPG	4417
136	Ivanjševci	2170	RS	JZKPG	966
137	Ivanjševci	2196/1	RS	JZKPG	1190
138	Prosenjakovci	3458	RS	SKZG (2016-25) - zakup JZ KPG	12050
139	Fokovci	587	RS	SKZG (2010-19) - zakup JZ KPG	1655
140	Fokovci	640	RS	SKZG (2010-19) - zakup JZ KPG	676
141	Fokovci	1247	RS	SKZG (2010-19) - zakup JZ KPG	10025
142	Motvarjevci	3601	RS	JZKPG	5211
143	Motvarjevci	3641	RS	SKZG (2010-2019) - zakup JZ KPG	1079
144	Motvarjevci	3632	RS	JZKPG	3384
145	Motvarjevci	4021	RS	JZKPG	4105
146	Motvarjevci	4027	RS	JZKPG	7468
147	Motvarjevci	4033	RS	JZKPG	3287
148	Motvarjevci	4034	RS	JZKPG	9619
149	Motvarjevci	4035	RS	JZKPG	4438
150	Motvarjevci	4036	RS	JZKPG	5206
151	Motvarjevci	4037	RS	JZKPG	3428
152	Motvarjevci	4038	RS	JZKPG	7420
153	Motvarjevci	4049	RS	JZKPG	3662
154	Kobilje	2554	Turner Štefan (2010-020)	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	824
155	Kobilje	2555/1	Turner Štefan (2010-020)	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	583
156	Kobilje	2569/1	RS	JZKPG	468
157	Kobilje	2570	RS	JZKPG	853
158	Kobilje	2571	RS	JZKPG	886
159	Kobilje	2572	RS	JZKPG	890
160	Kobilje	2573	RS	JZKPG	546
161	Kobilje	2597	RS	JZKPG	11
162	Kobilje	4424	Turner Štefan (2010-020)	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	1054
163	Kobilje	4425	Turner Štefan	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	962

			(2010-020)		
164	Kobilje	4426	Turner Štefan (2010-020)	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	628
165	Kobilje	4439	Turner Štefan (2010-020)	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	491
166	Kobilje	4550/1	Turner Štefan	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	1615
167	Kobilje	4552/2	Turner Štefan	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	213
168	Kobilje	4553/1	Turner Štefan	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	694
169	Kobilje	4555	Turner Štefan (2010-020)	brezplačen najem od Turner Štefan (2010-2030)	429

Kultura na zemljiščih, košnja in druga opravila na zemljiščih v upravljanju JZ KPG

Približno 3 ha zemljišč je gozdov, gozdnih robov in mejic, vse ostale površine JZ KPG upravlja/rabi kot košene površine. Približno 65 % košenih površin je travnikov in ekstenzivnih sadovnjakov, ki so v dobrem kmetijskem in ekosistemskem stanju. Na površinah se izvaja letno vsaj 1x košnja (suhi travniki; julij, vlažni in mokrotni travniki; druga polovica avgusta, september, oktober). Ostale površine so travniki in njive, ki so bile oz. so še v različnih sukcesivnih stadijih. Na teh površinah se izvaja rekultivacijska košnja, delno odstranjevanje drevesnih in grmovnih vrst ter odstranjevanje invazivnih tujerodnih vrst.

V letu 2016 je bila košnja opravljena na 36,4 ha travnikov, od tega je bila na 4,6 ha travnikov košnja opravljena dvakrat.

Iz 20,57 ha travnikov je odkošena biomasa bila predana bioplinarni Šalamenci (Bioplin Knaus). Na 5,9 ha je bilo seno zbalirano in predano Konjeniškem centru Dvorec Rakičan.

Na travnikih v k.o. Budinci je bila deloma odstranjena tudi lesna zarast. Ostala biomasa je bila odstranjena na robove parcel.

Čas in način košnje je bil prilagojen kvalifikacijskim vrstam območja Natura 2000: temni mravljiščar (*Phengaris nausithous*), strašničin mravljiščar (*Phengaris teleius*), travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*), močvirski cekinček (*Lycaena dispar*), hribski škrlanec (*Lullula arborea*) in prepelica (*Coturnix coturnix*).

Neposredna, OMD in KOPOP Plačila

Razen OMD se plačila izplačujejo za preteklo leto, zato so v spodnji tabeli podana plačila izplačana za kmetijsko dejavnost v letu 2015.

Tabela 3: PRP plačila iz naslove kmetijske dejavnosti JZ KPG

Neposredna plačila (za leto 2015; izplačano: 20.7. 2016)	1702,22 €	Skupaj: 7.123,53 €
OMD (za leto 2015; izplačano: 22.1.2016)	1613,64 €	
KOPOP (Za leto 2015; izplačano)	3807, 67 €	

Fotografija 2: Baliranje in spravilo sena s travnikov v k.o. Vidonci

Fotografija 3: Delno odstranjevanje lesne zrasti na travnikih v k.o. Budinci.

Ad.1.1.c Spremljanje stanja in ohranjanje stanja v naravi s poudarkom na naravnih vrednotah in aktivno sodelovanje pri zložbah kmetijskih zemljišč (komasacije) ter splošni monitoring stanja v naravi

V letu 2016 je bilo pregledanih 38 od 44 naravnih vrednot.

Tabela 4: Opis stanja naravnih vrednot državnega pomena v letu 2016.

Ime naravne vrednote	Adrijanski potok EŠ: 7517
Kratka oznaka	Desni pritok Velike Krke s pritoki.
Stanje v 2015	Pregledali smo povirni del pritoka Adrijanskega potoka, to je Neradnovska Mala Krka. Ocenjujemo, da je ta del naravne vrednote v dobrem stanju, saj onesnaženja ni opaziti, prav tako je prisotna obvodna lesna vegetacija.
Stanje v 2016	Pregledan je bil spodnji in srednji del te NV. Čeprav je obvodna zarast v večjem delu zvezna (vsaj 15% zarasti zastopa neavtohtona robinija), pa je na posameznih delih sorazmerno ozka in njivske površine segajo v neposredno bližino vode.
Datum ogleda:	25.5.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenega dela na NV	/

Fotografija 4: Del Adrijanskega potoka z dobro ohranjeno obvodno lesno zarastjo (deloma neavtohtona robinija)

Ime naravne vrednote	Bejčin breg - suhi travniki EŠ: 7429
Kratka oznaka	Redek habitatni tip in rastišče ogroženih rastlinskih vrst na območju Bejčinega brega, severozahodno od Hodoša.
Stanje v 2015	Sukcesija še vedno napreduje, kljub temu pa je ekosistemsko naravna vrednota trenutno še v dobrem stanju.
Stanje v 2016	Na delu NV, ki ni v kmetijski rabi sukcesija napreduje. Na cca 4,7 ha, površine, ki je bila odkupljena v lastnino RS in je v upravljanju JZ KPG se stanje izboljšuje (manj zlate rozge in lesnate zarasti)
Datum ogleda:	14.9.2016 6.12.2016
Opis pregleda	Pregled te NV je bil opravljen v okviru terenskih del (košnja, odstranjevanje lesne zarasti, spravilo lesne zarasti)
Opravljen dela na NV	Košnja na cca. 4,7 ha travnikov, odstranjevanje lesne in neavtohtone zarasti
Fotografija 5: Del travniških površin, so bile odkupljene v lastnino RS in rekultivirane	

Ime naravne vrednote	Benkova šuma - rastišče grmičastega dišečega volčina 1 EŠ: 907 OP
Kratka oznaka	Rastišče ogroženega dišečega volčina (<i>Daphne cneorum f. arbusculoides</i>), severozahodno od Hodoša.
Stanje v 2015	Nekaj manjših poškodb je bilo na rastišču, predvsem zaradi spravila in deponiranja lesa in košnje obcestnih jarkov. Poškodb zaradi izkopavanja grmičkov ni bilo opaziti.
Stanje v 2016	Tudi v letu 2016 je bilo opaziti nekaj manjših poškodb (na istih lokacijah kot v letu 2015), ki so bile posledice deponiranja lesa in košnje obcestnih jarkov. Poškodb zaradi trganja ali izkopavanja ni bilo opaziti.
Datum ogleda:	5.5.2016
Opis pregleda:	Pregled te NV je potekal v okviru monitoringa vseh znanih nahajališč grmičastega dišečega volčina. Preverjeni so bili vsi znani grmički, stanje posameznega grmička je bilo primerjano s stanjem iz prejšnjih let.
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 6: Grmičasti dišeči volčin - obcestno rastišče

Ime naravne vrednote	Benkova šuma - rastišče grmičastega dišečega volčina 2 (IDENT. ŠT.: 7297 OP)
Kratka oznaka	Rastišče ogroženega grmičastega dišečega volčina (<i>Daphne cneorum f. arbusculoides</i>), severozahodno od Hodoša.
Stanje v 2015	Novih poškodb na rastišču ni bilo opaziti, smo pa ob pregledu te NV ocenili, da je rastišče ogroženo zaradi zaraščanja z lesnatimi vrstami. Zato smo predlagali delno odstranitev lesnatih in grmovnih vrst.
Stanje v 2016	Po odstranitvi grmovne in ostale so posamezni grmički dobili večjo rastno površino, če je bil ukrep uspešen se bo pokazalo v naslednjih letih. Poškodb na grmičkih ni bilo. Podan je bil predlog na ZRSV OE Maribor za spremembo mej te NV, saj je rastišče dišečega grmičastega volčina na širšem območju in večinoma izven mej zarisanih mej te NV.
Datum ogleda:	5.5.2016
Opis pregleda	Pregled te NV je potek v okviru monitoringa vseh znanih nahajališč grmičastega dišečega volčina. Preverjeni so bili vsi znani grmički, stanje posameznega grmička je bilo primerjano s stanjem iz prejšnjih let.
Opravljen dela na NV	V mesecu avgustu je del NV, kjer ni grmičkov volčina bil pokošen, biomasa je bila odstranjena.

Fotografija 7: Največji grmiček grmičastega dišečega volčina na območju NV Benkova Šuma 2

Ime naravne vrednote	Berkovci - mokrotni travniki EŠ: 7306
Kratka oznaka	Mokrotni travniki ob Ratkovskem potoku pri Berkovcih, severovzhodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Intenzifikacija večjega dela NV hitro napreduje. Parcele po večini nimajo več lastnosti zaradi katerih je bilo območje razglašeno za NV. Parcelo 1257 (33,2 ar) ima v upravljanju JZ KPG. Na tej parceli je stanje nekoliko boljše.
Stanje v 2016	Intenzifikacija večjega dela NV hitro napreduje. Parcele po večini nimajo več lastnosti zaradi katerih je bilo območje razglašeno za NV. Parcelo 1257 (33,2 ar) ima v upravljanju JZ KPG. Na tej parceli je stanje nekoliko boljše kljub prisotnosti zlate rozge.
Datum ogleda:	25.5.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	V drugi polovici meseca avgusta je bila parcela pokošena, del odkošene biomase pa odstranjen.

Fotografija 8: Manjši del NV, ki je še v ekstenzivni rabi

Ime naravne vrednote	Bodonski potok s pritokoma EŠ: 7530
Kratka oznaka	Levi pritok Ledave s pritokoma Radovski in Bezjakov potok vzhodno od Ledavskega jezera med Radovci in Zenkovci.
Stanje v 2015	Na nekaterih odsekih so deloma posekali obrežno zarast, vendar posegi niso bili večjih razsežnosti. Odpadki in točkovno organsko onesnaženje je še prisotno.
Stanje 2016	Struga je kljub nekaj regulacijskim posegom v pretežnem delu ohranila naravno podobo in je obraščena z bogato obrežno zarastjo. Strugi pritokov Radovski in Bezjakov potok sta široki do 2m, vijugavi ter obraščeni z linijsko obrežno zarastjo. Pod njunim sotočjem se struga razširi, vendar še vedno je vijugava, obdaja jo linijska obrežna zarast. Pod Varašem je bila struga na odseku uravnana, dva velika nekdanja okljuka pa sta suha, in deloma uravnana s površjem. Pod Drumarjem se struga poglobi 4-6m pod uravnavo, široka je do 5m, vijugava, pogosti so tipični meandri. Pas meandriranja ter lesne obrežne zarasti je širok 30 do 50 m pasom, ob avtohtonih vrstah se pogosto pojavlja robinija. Substrat je prod in pesek. Brežine so zemljinske, v konkavah so zmerno do močno erodirane, pojavljajo se erozijske stene. Predvsem na prevojih se izoblikujejo brazde, katerim sledijo prodišča ali peščine ter tolmoni. V strugi je zmerna količina zapadlega drevja. Lesnata zarast je večinoma prisotna, v spodnjem delu celo v zelo

	dobrem stanju. Na posameznih delih (v k.o. Bodonci ob nogometnem igrišču) pa je zelo preredčena. Opaženih je bilo precej manjših nelegalnih deponij odpadkov, vpeljanih pa je tudi večje število kanalizacijskih odtokov.
Datum ogleda:	4.10.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV V KPG v sodelovanju ZRSVN OE. Pregledali smo večji del te NV.
Opravljenih del na NV	/
Fotografija 9: Del NV, kjer je obvodna lesna zarast v dobrem stanju	Fotografija 10: kanalizacijski odtok v Bodonski potok

Ime naravne vrednote	Bukovnica - mokrotni travniki EŠ: 7308
Kratka oznaka	Mokrotni travniki ob Bukovniškem potoku, desnem pritoku Kobiljanskega potoka severno od Dobrovnika.
Stanje v 2015	Cca 1/3 NV je zaraščene z zlato rozgo (ta del NV vsako leto mulčijo, čeprav je vsaj 1 ha površine vključene v KOPOP ukrep MET). Z lesnatimi vrstami je zaraščeno manj kot 10%.
Stanje v 2016	Stanje je enako kot v letu 2015
Datum ogleda:	25.5.2016
Opis pregleda	Pregled je bil del monitoringa NV na območju KPG
Opravljenih del na NV	/
Fotografija 11: Del mokrotnih travnikov na NV	

Ime naravne vrednote	Bukovniško jezero EŠ: 3696
Kratka oznaka	Vodni zadrževalnik na Bukovniškem potoku, desnem pritoku Kobiljanskega potoka, severno od Dobrovnika
Stanje v 2015	Stanje ohranjenosti je zadovoljivo, obiskovalci (turisti in ribiči) in domačini vsaj deloma negativno vplivajo na favno (ptice, dvoživke) jezera s parkiranjem ob jezeru ter vožnjo v nočnih urah (v času migracije dvoživk). Opazno je tudi obrezovanje drevesnih vej, ki bi sicer rasle nad vodo.
Stanje v 2016	Stanje je enako kot v 2015
Datum ogleda:	25.5.2015
Opis pregleda	Pregled je bil del monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	/
Fotografija 12: Bukovniško jezero	

Ime naravne vrednote	Cankova - rastišče narcis EŠ: 29 OP
Kratka oznaka	Rastišče ogroženih belih narcis (<i>Narcissus poeticus</i>) med Korovci in Cankovo na Goričkem.
Stanje v 2015	NV je uničena in podan je bil predlog za izbris iz registra NV, stanja ne spremljamo
Stanje v 2016	NV ni bila izbrisana iz registra NV. Stanje te NV je zelo slabo, saj so na večjem delu (več kot 90 %) te NV intenzivne njivske površine. Narcise se pojavljajo posamično na obmejkih in ob potoku Kučnica.
Datum ogleda:	26.4.2016
Opis pregleda	Pregled je bil del monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 13: Ostanke nahajališč gorskega narcisa ob melioracijskem jarku

Ime naravne vrednote	Curek EŠ: 7519
Kratka oznaka	Potok Curek od izvira do Ivanjševcev.
Stanje v 2015	Stanje ohranjenosti je dobro. Večjih negativnih vplivov na potok ni. Potencialni negativni vpliv imajo intenzivni ribniki ob potoku (k.o. Lončarovci) in intenzivne njive ob potoku v k.o. Ivanjševci. Povirni del potoka je v zelo dobrem ohranitvenem stanju. Habitat je primeren tudi za N2000 vrsto močvirski krešič. Na povirju smo zabeležili celo šotni mah.
Stanje v 2016	Stanja te NV se v letu 2016 ni spremljalo.
Opravljen dela na NV	/

Ime naravne vrednote	Dolenski potok – akumulacija, Hodoško jezero EŠ: 7296
Kratka oznaka	Akumulacijsko jezero na Dolenskem potoku, levem pritoku Velike Krke, severozahodno od Hodoša.
Stanje v 2015	Stanje NV je dobro, razen manjše količine odpadkov na lokacijah, kjer se zadržujejo ribiči, večjih negativnih vplivov ribičev in ostalih obiskovalcev ni opaziti. Brežino, ki je bila zaraščena z rogozovjem in trstičjem so v letu 2015 do cca 2/3 pokosili. Severni in vzhodni del NV je zaraščena s tujerodnima invazivnima rastlinskima vrstama - zlato rozgo in ambrozijo. Na vodni površini je prisotna neavtohtona vrsta (verjetno gojena, rožnati cvetovi) lokvanja.
Stanje 2016	Stanje je enako kot 2015
Datum ogleda:	18.7.2016,
Opis pregleda	Pregled je bil del monitoringa NV na območju KPG
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 14: Zadrževalnik vode - Hodoško jezero

Ime naravne vrednote	Fuks graba EŠ: 7527
Kratka oznaka	Ohranjen gozd severovzhodno od Cankove, severozahodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Potencialno nevarnost uničenja ali poškodovanja te NV predstavlja dejstvo, da je celoten kompleks gozda, katere del je ta NV prešel v tuje lastništvo. Zaradi intenzivne sečnje dreves v celotnem gozdnem kompleksu Korovska Gora (več kot 200 ha) so opazne posledice tudi na NV. Stanje NV je v letu 2015 dobro.
Stanje v 2016	Gospodarjenje z gozdom v osrednjem delu NV ob gozdni učni poti ne vpliva na stanje NV oz. je ne poslabšuje. Na delih gozda, kjer so bili poseki smreke zaradi napada podlubnikov, se ponovno zasajuje smreka.
Datum pregleda	5.8.2016
Opis pregleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 15: Del območja, kjer se je opravil posek zaradi podlubnika.

Ime naravne vrednote	Grački potok EŠ: 7528
Kratka oznaka	Levi pritok Ledave južno od gradu Grad na Goričkem do Beznovcev.
Stanje v 2015	Na podlagi hitre terenske analize smo v vodi določili povečane koncentracije nitritov,

	nitratov in fosfatov. Obvodna zarast je prisotna in v dobrem stanju.
Stanje 2016	Ogled celotne NV. Celoten vodotok je pretežno v naravnem stanju. Utrditve so samo ob premostitvenih objektih, regulacij ni opaziti, stare mlinščice in mlini več niso aktivni oz. opazni. Na nekaj redkih mestih prihaja do odlaganja materiala oz. odpadkov na brežino vodotoka. Skoraj celoten vodotok je obraščen z lesno obrežno vegetacijo, le na redkih mestih je ta zožena na linijsko oz. odstranjena. Ob avtohtonih vrstah (vrba, jelš, hrast, topol) se pogosto pojavlja tudi robinja. Malo nad Beznovci je na potoku zajezitev, ki preprečuje migracije vodnim organizmom. Pred naseljem Grad je bila tik pred ogledom na 250 m odseku popolnoma odstranjena lesna obrežna vegetacija. (VGP Mura).
Datum ogleda:	26.10.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV V KPG v sodelovanju ZRSVN OE. Pregledali smo celotno NV.
Opravljen dela na NV	/
Fotografija 16: Dobro ohranjena obrežna zarast ob Gračkem potoku Fotografija 17: Posekana obrežna zarast v k.o. Grad Gračkem potoku	

Ime naravne vrednote	Grački potok - pritok s slapom EŠ: 7532
Kratka oznaka	Levi pritok Gračkega potoka s slapom severovzhodno od gradu Grad na Goričkem.
Stanje v 2015	Ta NV je bila v letu 2015 izbrisana iz evidence NV državnega pomena v RS. Kljub temu smo potok pregledali. Razen manjše količine odpadkov je potok v dobrem stanju. Vodostaj v potoku je v veliki meri odvisen od padavin. Zanimiv je njegov tok po skalnem dnu, kar je na Goričkem s pretežno peščenim podtaljem, redkost.
Stanje v 2016	Pregled ni bil opravljen.
Datum pregleda	
Opis pregleda	/
Opravljen dela na NV	/

Ime naravne vrednote	Grački potok - pritok s slapovi EŠ: 7533
Kratka oznaka	Levi pritok Gračkega potoka s slapovi severovzhodno od gradu Grad na Goričkem.
Stanje v 2015	Ta NV je bila v letu 2015 izbrisana iz evidenc NV državnega pomena v RS. Kljub temu smo potok pregledali. Razen manjše količine odpadkov je potok v dobrem stanju.

	Vodostaj v potoku je v veliki meri odvisen od padavin. Potok in njegovo obrežje je svojevrsten in redek pojav na Goričkem, zlasti visok spodmol.
Stanje v 2016	Pregled ni bil opravljen.
Datum pregleda	
Opis pregleda	/
Opravljena dela na NV	/

Ime naravne vrednote	Grad – mlaka EŠ: 7523 - Kačova mlaka
Kratka oznaka	Habitat ogroženih živalskih vrst v mlaki severozahodno od Grada na Goričkem.
Stanje v 2015	Mlaka je bila pregledana v času mrestenja dvoživk. Opazili smo naslednje vrste: <i>T. carnifex</i> , <i>L. vulgaris</i> , <i>H. arborea</i> , <i>B. bufo</i> , <i>R. ridibunda</i> , <i>R. dalmatina</i> , <i>R. tempraria</i> Drug pregled je bil opravljen v okviru naravovarstvenega nadzora - biološki odpadki v neposredni bližini mlake.
Stanje v 2016	Flora in favna mlake sta v dobrem stanju. Kemijsko stanje je slabše. Povišane koncentracije dušikovih, fosforjevih in amonijevih spojin so verjetno posledica onesnaževanja iz preteklosti.
Datum ogleda:	10.10.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne akcije - delnega odstranjevanja zarasti
Opravljena dela na NV	Delno odstranjevanje zarasti
Fotografija 18: Delno odstranjevanje vodne zarasti	

Ime naravne vrednote	Grad - nahajališče bazalta in piroklastitov EŠ: 7338
Kratka oznaka	Nahajališče olivinovih nodul v bazaltu in piroklastitih v opuščnem kamnolomu severno od Grada na Goričkem.
Stanje v 2015	Glede naravnih znamenitosti na NV ni sprememb. Na območju kamnoloma se občasno pojavlja velika uharica (gnezdi verjetno v drugem kamnolomu v k.o. Grad). Je pa zaradi erozije povečana nevarnost padanja dreves v sam kamnolom. Pod steno kamnoloma so mize in klopi namenjene obiskovalcem na vodenih ogledih Doživljajskega parka Vulkanija.
Stanje v 2016	Stanje je podobno kot 2015.
Datum ogleda:	11.10.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru naravoslovnega dneva (OŠ).
Opravljena dela na NV	/

Fotografija 19: Kamnolom s klopmi, ki so preblizu krušljivih sten, kar lahko predstavlja nevarnost za obiskovalce.

Ime naravne vrednote	Kobilje – brek EŠ: 132
Kratka oznaka	Brek izjemnih dimenzij pri cerkvi sv. Martina v Kobilju.
Stanje v 2015	Po revitalizaciji v letu 2011 se stanje drevesa vidno izboljšuje. Na začetku leta 2012 je bil v votlem deblu drevesa podtaknjen požar, ki pa ni pustil večjih posledic. Rogovila, ki podpira največjo vejo je v slabem stanju, potrebna bo menjava. Obseg debla drevesa je bil ob pregledu 21.7. 2014, 282 cm. Kljub poškodbam iz preteklosti in kljub starosti je drevo leta 2015 še vitalno.
Stanje v 2016	Stanje podobno kot v letu 2015. Kljub starosti in debelini, drevo izgleda vitalno. Živ je samo del krošnje, ki je podprt z rogovilo. Na listih ni videti nobenih bolezenskih znakov.
Datum ogleda	4.8.2016
Opis ogleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 20: NV brek v Kobilju

Ime naravne vrednote	Kobilje - ekstenzivni travniki

	EŠ: 7298
Kratka oznaka	Mokrotni ekstenzivni travniki na poplavnem območju Kobiljanskega potoka, zahodno od Kobilja.
Stanje v 2015	Travniki v upravljanju JZ KPG so v dobrem ekološkem stanju <i>H. lilioasphodelus</i> , <i>I. sibirica</i> , <i>S. officinalis</i> <i>P. teleius</i> , <i>P. nausithous</i> , <i>L. dispar</i> drugi deli NV so večinoma vse bolj intenzivirani travniki ali pa se zaraščajo (le v manjši meri lastniki rabijo površine naravi prijazno).
Stanje v 2016	Stanje je zelo podobno kot v 2015, na novo je bil preoran manjši del NV (cca 15 ar).
Datum ogleda:	23.8.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru popisa dnevnih metuljev.
Opravljenih del na NV	Košnja in spravilo biomase na parcelah v upravljanju JZ KPG.
Fotografija 21: Meja med intenzivno in zaraščajočo površino	

Ime naravne vrednote	Kobilje – skorš EŠ: 133
Kratka oznaka	Skorš izjemnih dimenzij jugozahodno od Kobilja.
Stanje v 2015	V letu 2015 je JZKPG z Občino Kobilje in Elektrom Maribor organiziral obrezovanje suhih vej. Ob ogledu julija je bilo na deblu vidno odpadanje skorje in na koreničniku so bili prisotni trosnjaki lesnih gliv. Predlagan ukrep v prihodnje – vsaj 4 m od debla, okrog in okrog potegniti trak na tak način, da se prepreči morebitno parkiranje motornih vozil pod krošnjo drevesa.
Stanje v 2016	Desni del krošnje se vidno suši (gledano v smeri proti Kobilju), trosnjak lesnih gliv je videti večji kot leta 2010. Obseg enak kot v prejšnjih letih. Stanje NV ocenjeno kot slabo.
Datum ogleda	4.8.2016
Opis ogleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 22: NV Skorš

Fotografija 23: Trosnjak lesih parazitskih gliv

Ime naravne vrednote	Košeri – bukev EŠ: 6982
Kratka oznaka	Bukev izjemnih dimenzij južno od Ivanjševcev.
Stanje v 2015	NV smo si ponovno ogledali skupaj s predstavniki ZRSVN OE Maribor. Drevo je v zadovoljivem stanju, se pa vidi, da je v fazi staranja.
Stanje v 2016	Stanje NV se v letu 2016 ni spremljalo.
Datum ogleda:	/
Opis pregleda	/
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 24: Košeri bukev

Ime naravne vrednote	Ledava EŠ: 2014
Kratka oznaka	Ledava med državno mejo in Nuskovo.
Stanje v 2015	Kemijsko stanje vode je presenetljivo v mejah normale.

Stanje v 2016	Opazen močan vpliv kamnoloma in žage ter oljarne, ki so v neposredni bližini zgornjega toka Ledave. Deponija lesa je skoraj na sami strugi.
Datum ogleda:	23.8.2016
Opis pregleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	/

Ime naravne vrednote	Ledavsko jezero EŠ: 2015 V
Kratka oznaka	Zadrževalnik visokih voda Ledave s stalno ojezeritvijo južno od Pertoče, severozahodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Kemijsko stanje nismo preverjali, favnistično in floristično stanje je dobro
Stanje v 2016	Večjih sprememb ni opaziti, gozd bele vrbe nad in ob jezeru je mestoma v slabem stanju (sušenje vrb), kar je verjetno dobrodošlo za hrošče (škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)). Severovzhodno od jezera je bil (maj) najden odrasel samec močvirske sklednice (<i>Emys orbicularis</i>) Z ornitološkega vidika je L. jezero postalo zelo pomembno za gnezdenje sive gosi (vsaj dva para), opazovana je bila tudi potencialna gnezditev rjavega lunja (<i>Circus aeruginosus</i>); ostale vrste so predstavljene posebej.
Datum ogleda:	Vsak mesec vsaj 1X monitoring ptic
Opis pregleda	Monitoring ptic iz štirih opazovalnih točk, obhod celotne NV.
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 25: Močvirska sklednica ob L. jezeru

Fotografija 26: Sive gosi ob L. jezeru

Ime naravne vrednote	Lončarovci - mokrotni travniki EŠ: 7305
Kratka oznaka	Mokrotni ekstenzivni travniki ob potoku Curek južno od Lončarovcev, severovzhodno od Murske Sobote
Stanje v 2015	Stanje na 12 ar, ki je v upravljanju JZ KPG se počasi z redno košnjo izboljšuje, ostali del zaraščajočega predela te NV je v slabem stanju. Del NV, ki je v ekstenzivni rabi je v dobrem stanju, čeprav je opazno prekomerno gnojenje.
Stanje v 2016:	Stanje je podobno kot v letu 2016; preoravanja travnikov ni bilo.
Datum ogleda:	18.9.2015
Opis pregleda	Pregled NV je bil opravljen ob košnji travnikov, ki so v upravljanju JZ KPG.
Opravljen dela na NV	Košnja in spravilo na travnikih, ki so v upravljanju JZ KPG.

Fotografija 27: Del NV, ki je v ekstenzivni rabi

Fotografija 28: Del NV, ki je zaraščanju

Ime naravne vrednote	Lukaj potok EŠ: 2016
Kratka oznaka	Levi pritok Ledave na območju med Gornjimi in Dolnjimi Slaveči severovzhodno od Ledavskega jezera
Stanje v 2015	Kemijsko stanje v 2015 nismo preverjali, smo pa ob spomladanski akciji Pozor žabe na cesti, na Lukaj potoku evidentirali česnovko (<i>Pleobates fuscus</i>), kar za ta del Goriškega predstavlja izjemno najdbo.
Stanje v 2016	Stanja te NV se v letu 2016 ni spremljalo.
Datum ogleda:	/
Opis pregleda	/
Opravljenih del na NV	/
/	

Ime naravne vrednote	Makoterjev breg - pravi kostanj EŠ: 7003
Kratka oznaka	Pravi kostanj izjemnih dimenzij na Makoterjevem bregu, zahodno od Prosenjakovcev.
Stanje v 2014	Ta NV je izbrisana iz registra naravnih vrednot.
Stanje v 2015	/
Datum ogleda:	/
Opis pregleda	/
Opravljenih del na NV	/
/	

Ime naravne vrednote	Mala Krka EŠ: 7494
Kratka oznaka	Mala Krka s pritoki od izvira do meje z Madžarsko, vključno s Križevskim jezerom.
Stanje v 2015	Stanje obrežne zarasti na tej NV se izboljšuje (razen v neposredni bližini "Picerije" v k.o. Križevci), posebej povirni deli so v dobrem ekološkem stanju. Kljub nizkemu vodostaju je voda v dobrem stanju in ni opaziti pretiranega organskega onesnaženja.
Stanje v 2016	Stanja te NV se v letu 2016 ni spremljalo.
Datum ogleda:	/
Opis pregleda	/
Opravljenih del na NV	/
/	

Ime naravne vrednote	Markovci - pravi kostanj EŠ: 7004
Kratka oznaka	Pravi kostanj izjemnih dimenzij v Markovcih, severovzhodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Ta NV je leta 2014 odmrila in bila obžagana (veje, ki so bile potencialno nevarne za ljudi). Ostanek drevesa še stoji, par velikega skovika je gnezdil v njem tudi v 2015.
Stanje v 2016	Stanje je podobno kot v 2015. Par velikega skovika je gnezdil v njem tudi 2016 (po pričanju lastnikov).
Datum ogleda:	23.8.2016
Opis pregleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	/
Fotografija 29: Ostanek NV Markovci pravi kostanj	

Ime naravne vrednote	Motvarjevci - ekstenzivni travniki 1 EŠ: 7299
Kratka oznaka	Kompleks mokrotnih ekstenzivnih travnikov zahodno od Motvarjevcev, severno od Dobrovnika.
Stanje v 2015	Na delu NV, ki je v upravljanju JZ KPG in na delu, ki ga lokalni prebivalci še ekstenzivno rabijo, se stanje izboljšuje. Drugi deli so podvrženi hitri sukcesiji. Ta NV je eno od treh večjih nahajališč N2000 vrste travniški postavnež (<i>Euphydryas aurinia</i>).
Stanje v 2016	Stanje na delu NV, ki je v rabi (zasebni lastniki in JZ KPG) se izboljšuje (pokritost površine z zlato rozgo se zmanjšuje). V dokaj slabem stanju (napredovala je sukcesija z lesnatimi vrstami in invazivno tujerodno vrsto zlato rozgo) je tudi cca 2,35 ha velika parcela v lasti RS in v upravljanju SKZG. Ta NV je zelo pomembna tudi za ptice predvsem za rjavega srakoperja, ki je tudi N2000 vrsta (v 2016 5 gnezdečih parov).
Datum ogleda:	25.5.2015
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	Del (cca 5 ha), ki je v upravljanju JZ KPG je bil pokošen (26.9.2016), biomasa je bila odstranjena. Zaradi zahtev KOPOP operacije MET_KOS je bila puščena nepokošena površina cca 10%.

Fotografija 30: Rekultivirana travniška površina v upravljanju JZ KPG

Fotografija 31: Zaraščena zemljišča v upravljanju SKZ

Ime naravne vrednote	Motvarjevci - ekstenzivni travniki 2 EŠ: 7300
Kratka oznaka	Mokrotni ekstenzivni travniki zahodno od Motvarjevcev, severno od Dobrovnika.
Stanje v 2015	Ta NV se je popolnoma zarasla in nima več funkcije ekstenzivnih travnikov. Predlog za izbris NV iz seznama.
Stanje v 2016	Kljub slabemu stanju te NV in predlogu za izbris, je bil na tej NV opravljen pregled. Cca 10 do 15% površine te NV še ima lastnosti, zaradi katerih je bila NV razglašena, ostalo je v različnih sukcesivnih stopnjah.
Datum ogleda:	24.6.2016
Opis pregleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljeni dela na NV	/
	Fotografija 32: Manjši del travnikov, kjer še uspevajo redke rastlinske vrste.

Ime naravne vrednote	Motvarjevci – gozd EŠ: 7526
Kratka oznaka	Ohranjen gozd v Motvarjevcih, severno od Dobrovnika.
Stanje v 2015	Na splošno je stanja te NV ugodno, čeprav je bilo nekaj manjših posekov. Na SV strani rezervata je bil opravljen posek smreke, vendar ob ogledu ni bilo jasno, ali je posek v rezervatu ali izven. Drevo ni bilo označeno za sečnjo.
Stanje v 2016	Skozi rezervat poteka vlaka, zato ni mogoče trditi, da gospodarjenje z gozdom v bližini ne vpliva na stanje v rezervatu in na NV. Debla dreves, ki so bila lani prežagana (drevesa je podrl veter) so bila odpeljana iz rezervata (vsaj ena debelejša smreka). Stanje rezervata je podobno stanju v 2015. Ni nobenih novih padlih ali podrtih dreves. Stanje NV je dobro.

Datum pregleda	4.8.2016
Opis pregleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	/
Fotografija 33: Del gozdnega rezervata v Motvarjevcih	

Ime naravne vrednote	Nuskova - slatinski vrelec EŠ: 7524
Kratka oznaka	Izvir mineralne vode v Nuskovi, severozahodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Stanje te naravne vrednote je zadovoljivo. Travniki in glavate vrbe v neposredni bližini so v upravljanju JZ KPG. V glavatih vrbah je bil potrjen puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>). Glavate vrbe bi bilo potrebno obrezati in obnoviti pojasnjevalno tablo.
Stanje v 2016	Stanje je enako kot v letu 2015.
Datum ogleda:	16.6.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne prakse študenta.
Opravljen dela na NV	Košnja travnika 30.9.2016
Fotografija 34: Slatinski vrelec v Nuskovi in glavate vrbe	

Ime naravne vrednote	Pertoča - mokrotni travniki EŠ: 7304

Kratka oznaka	Mokrotni travniki na poplavnem območju Ledavskega jezera pri Pertoči, severozahodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Del NV, ki ni v rabi, je kljub zaraščanju z vrkami v dobrem ekološkem stanju. Del, ki je v kmetijski rabi je večinoma v ekstenzivni rabi, a vsako leto preorjejo kak travnik več. Zanimivost: našli smo podraščec (<i>Aristolochia sp.</i>) ki je hranilna rastlina za petelinčka (<i>Zerynthia polyxena</i>).
Stanje v 2016	Ekološko stanje te NV je kljub sukcesiji še zelo dobro. Tudi del, ki je v kmetijski rabi ni pretirano intenzivno rabljen. V letu 2016 so bile potrjene naslednje pomembne vrste: sibirski perunika (<i>Iris sibirica</i>), vodna perunika (<i>I. pseudacorus</i>), podraščec (<i>Aristolochia sp.</i>), zdravilna strašnica (<i>Sanquisorba officinalis</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>), močvirski trstnica (<i>Acrocephalus palustris</i>), bičja trstnica (<i>A. schoenobaenus</i>), temni mravljiščar (<i>Phengaris nausithous</i>), strašničin mravljiščar (<i>P. teleius</i>), idr.
Datum ogleda:	16.6.2016, 28.12.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne prakse študenta in skupaj s predstavnikom DOPPS pri potrjevanju prisotnosti močvirske uharice.
Opravljenih del na NV	/
Fotografija 35: Meja med ekstenzivnimi travniki in močvirno vegetacijo	

Ime naravne vrednote	Pertoča - rastišče narcis EŠ: 7401 OP
Kratka oznaka	Rastišče ogroženih belih narcis (<i>Narcissus poeticus</i>) zahodno od Pertoče, severozahodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Stanje NV je dobro oziroma boljše, kot je bilo v 2014 in prej, ko je ob gozdnem robu odganjala robinija.
Stanje v 2016	Narcese so bile ob ogledu prisotne po celotni površini travnika, v približno enakem številu kot že lani. Sadna drevesa so v dobrem stanju.
Datum ogleda:	26.4.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	Košnja in odstranitev biomase 25.7.2016

Fotografija 36: Del travnika v Pertoči z narcisami

Ime naravne vrednote	Peskovski potok EŠ: 7516
Kratka oznaka	Desni pritok Velike Krke od izvira do Šalovcev.
Stanje v 2015	Stanje se slabša, opaziti je povečanje točkovnega onesnaževanja s kmetijskimi in gospodinjskimi izpusti.
Stanje v 2016	Stanje podobno kot v letu 2015, potrjeno bilo še eno odlagališče gradbenega odpada.
Datum ogleda:	22.12.2016
Opis pregleda	Pregled opravljen v okviru naravovarstvenega nadzora.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 37: Gradbeni odpad v Peskovskem potoku

Ime naravne vrednote	Povesi - mokrotni travniki EŠ: 7307
Kratka oznaka	Mokrotni travniki južno od vasi Lucova pri Adrijancih na Goričkem
Stanje v 2015	Opazen povečan pritisk intenziviranja.
Stanje v 2016	Stanja te NV se v letu 2016 ni spremljalo.
Datum ogleda:	/
Opis pregleda	/

Opravljenost dela na NV	/
/	

Ime naravne vrednote	Ratkovski potok EŠ: 7529
Kratka oznaka	Levi pritok Kobiljanskega potoka severozahodno od Kobilja na Goričkem.
Stanje v 2015	Povirni del potoka in posamezni odseki so bili ob ogledu v dobrem stanju (čez poletje presahne za to ni pričakovati vretenčarskega življa vsaj do k.o. Prosenjakovci). Na posameznih delih je prisotno točkovno močno organsko onesnaženje (k.o. Prosenjakovci, k.o. Motvarjevci - pred vtokom v Kobiljanski potok). Zarast je prisotna skoraj ob celotni strugi. Na posameznih odsekih so intenzivne njivske površine preblizu struge (manj kot 5 m).
Stanje v 2016	Po intervenciji v januarju 2016 so v k.o. Prosenjakovci odstranili organske onesnaževalce (tropine od žganjekuhe cca 10 m ³), drugi deli potoka v podobnem stanju kot v 2015.
Datum ogleda:	29.1.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru naravovarstvenega nadzora.
Opravljenost dela na NV	/

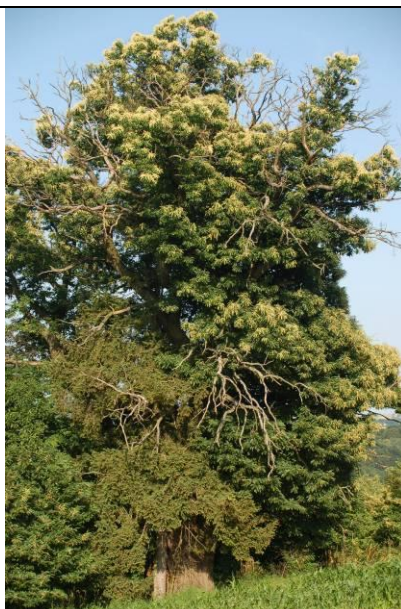
Fotografija 38: Njivske površine v neposredni bližini struge Ratkovskega potoka v k.o. Motvarjevci.

Ime naravne vrednote	Slatinska graba - izvir slatine EŠ: 7535
Kratka oznaka	Izvir mineralne vode v Slatinski grabi, severozahodno od Murske Sobote.
Stanje v 2015	Stanja te NV se v letu 2015 ni spremljalo.
Stanje v 2016	Stanje je enako kot v letu 2006, ko je bil opravljen zadnji pregled te NV. Slatina meži iz cevi. Opazne so železove spojine in ogljikovodiki (verjetno naravnega izvora).
Datum ogleda:	16.6.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne prakse študenta.
Opravljenost dela na NV	/

Fotografija 39: Slatinski izvir v Slatinski grabi v k.o. Ocinje

Ime naravne vrednote	Sombotel – domači kostanj EŠ: 7005
Kratka oznaka	Pravi kostanj izjemnih dimenzij v Gerlincih, zahodno od Ledavskega jezera.
Stanje v 2015	Kljub okužbi z glivo <i>Cryphonectria parasitica</i> je stanje zadovoljivo. Posamezne veje se sušijo, a je kostanj kljub temu še vitalen.
Stanje v 2016	Stanje kostanja je zadovoljivo. Opazna je ena večja suha veja v krošnji. Varstvena dela na kostanju niso predvidena.
Datum pregleda	5.8.2016
Opis pregleda	Obseg debla ob obisku ni bilo mogoče izmeriti, ocena premera je več kot 2,3 m. Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen dela na NV	/

Fotografija 40: Sombotel kostanj

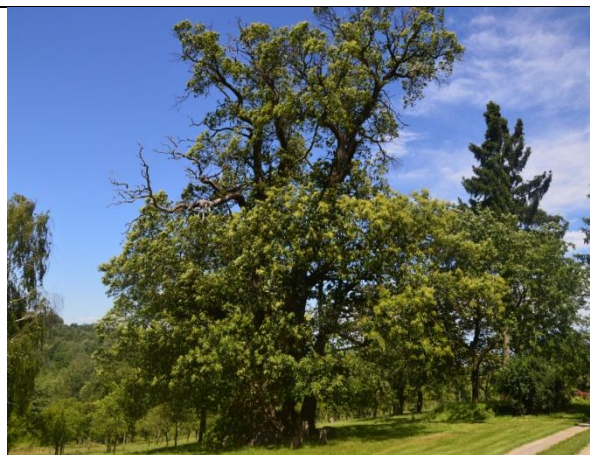
Ime naravne vrednote	Sotinski breg EŠ: 7531
Kratka oznaka	Krajinsko in geomorfološko pomemben hrib na skrajnem severnem delu Goričkega,

	ob meji z Avstrijo.
Stanje v 2015	Kamnolom, kljub plazenju deluje. Gnezdenje velike uharice smo potrdili tudi v 2015.
Stanje v 2016	Več pozornosti namenjamo delu NV, kjer je delujoči kamnolom (SGP Pomgrad). Kljub temu, da je kamnolom geološko nestabilen, še naprej razstreljujejo in odvažajo kamen. Velika uharica še vedno aktivno gnezdi na območju kamnoloma.
Datum ogleda:	11.10.2016
Opis pregleda	Ogled smo opravili v okviru naravoslovnega dneva.
Opravljenih del na NV	/
Fotografija 41: Plazenje in erozija v kamnolomu na NV Sotinski breg	

Ime naravne vrednote	Tetajni breg - pravi kostanj 1 EŠ: 7001
Kratka oznaka	Pravi kostanj izjemnih dimenzij južno od Križevcev.
Stanje v 2015	Stanje drevesa se slabša, verjetno posledica okužbe z glivo <i>Cryphonectria parasitica</i>
Stanje v 2016	Poleg okužbe z glivo <i>Cryphonectria parasitica</i> je v letu 2016 bila potrjena tudi kostanjeva šiškariča (<i>Dryocosmus kuriphilus Yasumatsu</i>). To je nevaren škodljivec pravega kostanja, ki je bil pred cca. desetletjem zanesen v Evropo iz Kitajske. Kostanj ima eno večjo suho vejo (na Z strani) in eno debelejšo na SV strani drevesa, ki se je pred kratkim odlomila od debla. Več suhih vej je v zgornjem delu krošnje in čisto na vrhu. Spodaj v deblu imajo sršeni gnezdo.
Datum ogleda:	16.6.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne prakse študenta.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 42: Kostanjeva šiškariča

Fotografija 43: Tetajni kostanj 1

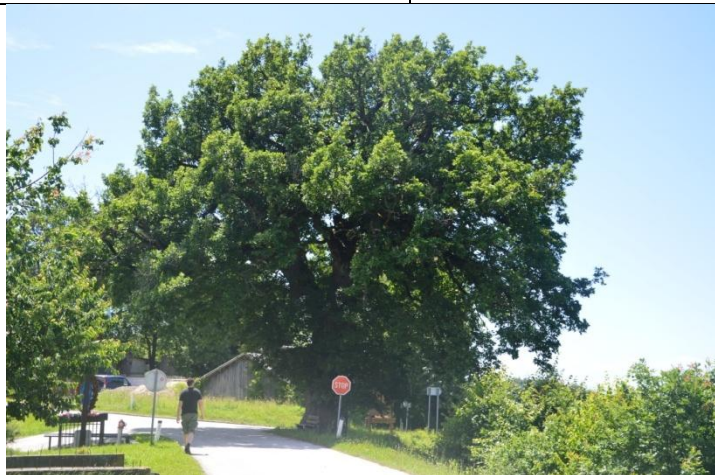
Ime naravne vrednote	Tetajni breg - pravi kostanj 2 EŠ: 7002
Kratka oznaka	Pravi kostanj izjemnih dimenzij južno od Križevcev.
Stanje v 2015	Kljub okužbi z glivo <i>Cryphonectria parasitica</i> je stanje zadovoljivo. Na južni strani je bil del debla odrezan od debelejšega dela debla.
Stanje v 2016	Poleg okužbe z glivo <i>Cryphonectria parasitica</i> je v letu 2016 bila potrjena tudi kostanjeva šiškariča (<i>Dryocosmus kuriphilus Yasumatsu</i>). To je nevaren škodljivec pravega kostanja, ki je bil pred cca desetletjem zanesen v Evropo iz Kitajske
Datum ogleda:	16.6.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne prakse študenta
Opravljen del na NV	/

Fotografija 44: Tetajni kostanj 2

Ime naravne vrednote	Trdkova – graden EŠ: 7008

Kratka oznaka	Graden izjemnih dimenzij vzhodno od Trdkove, severovzhodno od Kuzme.
Stanje v 2015	Drevo je kljub temu, da je v neposredni bližini asfaltne ceste, v dobrem stanju.
Stanje v 2016	Podrobnejši pregled je pokazal, da je NV okužena s parazitsko glivo. A je drevo kljub posameznim suhim vejam v splošnem še v zadovoljivem stanju. Opažena so bila dupla primerna za velike sekundarne duplarje.
Datum ogleda:	16.6.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru delovne prakse študenta.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 45: Hrast graden v Trdkovi

Fotografija 46: Parazitska gliva na hrastu

Ime naravne vrednote	Velika Krka EŠ: 7495
Kratka oznaka	Velika Krka s pritoki med izvirom in Šalovci.
Stanje v 2015	Stanje je kljub onesnaževanju (čistilna naprava v k.o. Šalovci, spiranje z bližnjih njiv, vtoki iz melioracijskih jarkov) in vdelanim kamnometom s strani Direkcije za vode RS, zelo dobro. Vodostaj je bil tudi v poletnih mesecih v mejah normale. Poginov rib zaradi pomanjkanja kisika ni bilo opaziti. Obrežna vegetacija je v dobrem stanju razen kjer potok teče v neposredni bližini ceste. Na posameznih odsekih so bili manjši poseki zarasti. Na ZRSVN je bil s strani JZ KPG podan predlog, da se območje NV razširi dolvodno do meje z R. Madžarsko, saj je ta del ekološko pomembnejši od zgornjega dela vodotoka. V spodnjem delu vodotoka je bilo potrjena gnezditvev 4-5 parov N2000 vrste - vodomec (<i>Alcedo atthis</i>). Odkriti so bili aktivni brlogi vidre (<i>Lutra lutra</i>) (2x).
Stanje v 2016	Novih posekov na obrežni vegetaciji ni bilo, prav tako ne novih posegov v samo strugo. Potrjeni so bili 3-4 pari vodomecev. Potrjena prisotnost bobra (<i>Castor</i>).
Datum ogleda:	12.8.2016, 29.12.2016
Opis pregleda	Pregled je bil opravljen v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 47: Brlog vidre v stenah obrežja Velike Krke

Fotografija 48: Ostanki aktivnosti bobra na Veliki Krki

Ime naravne vrednote	Vreje - suhi travniki EŠ: 7430
Kratka oznaka	Redek habitatni tip in rastišče ogroženih rastlinskih vrst vzhodno od Vreje pri Markovcih, severozahodno od Hodoša na Goričkem.
Stanje v 2015	Na delu NV je opazno zaraščanje z zlato rozgo, nekaj je tudi njivskih površin, ostale površine so več ali manj ekstenzivni travniki.
Stanje v 2016	Stanja te NV se v letu 2016 ni spremljalo.
Datum ogleda:	6.8.2015
Opis pregleda	Na območju NV Vreje prevladujejo suhi, košeni travniki, vmes so tudi njive.
Opravljen del na NV	/

Ime naravne vrednote	Zgornje Kobilje – gozd EŠ: 7525
Kratka oznaka	Gozd v Zgornjem Kobilju, severovzhodno od Dobrovnika.
Stanje v 2015	NV in gozdni rezervat v Zgornjem Kobilju na prvi pogled ne kaže nobenih očitnih razlik v primerjavi s pregledom v 2014. Listavci še naprej iz spodnje plasti izpodrivajo iglavce (rdeči bor), ki počasi izginjajo iz drevesne sestave gozdnega rezervata, kar je običajen proces v razvoju mešanega gozda v katerega človek ne posega. Z odmiranjem se zato povečuje delež odmrle lesne biomase.
Stanje v 2016	Stanje NV je dobro. Očitnih razlik v primerjavi z stanjem NV v 2015 ni opaziti. Proces odmiranja pionirskih drevesnih vrst (breza, rdeči bor) se počasi nadaljuje. Prazen prostor zapolnjujejo drevesa navadnega belega gabra in bukve. Ni opaziti sledov poseka dreves (na robovih NV in gozdnega rezervata).
Datum pregleda	4.8.2016
Opis pregleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljen del na NV	/

Fotografija 50: Gozdni rezervat v Kobilju

Ime naravne vrednote	Zlata jama - rdeči bor EŠ: 7012
Kratka oznaka	Rdeči bor v Zlati jami jugozahodno od Kobilja.
Stanje v 2015	Stanje je dobro.
Stanje v 2016	Stanje je dobro. Bor je vitalen, poškodbe po smolarjenju oz. odstranitvi delov smole so nastale v pretekli zimi ali pozimi 2014/2015. Ima 3 poškodbe premera do 30 cm. Bor raste na območju, ki naj bi bilo izločeno iz gospodarjenja z gozdom kot ekocelica. V neposredni bližini rastejo hrasti doba furnirske kvalitete. $\varnothing_{1,3}=372$ cm
Datum ogleda	4.8.2016
Opis ogleda	Pregled je v okviru monitoringa NV na območju KPG.
Opravljenih del na NV	/

Fotografija 51: Rdeči bor v Zlati jami

Poleg naravnih vrednot so bile predmet podrobnejšega spremljanja stanja še nekatere zavarovane živalske in rastlinske vrste kot so: čebelar, zlatovranka, hribski škrjanec, grmičasti dišeči volčin, rumena maslenica in močvirski svišč.

Čebelar (*Merops apiaster*)

Redno pojavljanje čebelarja je bilo opaženo že v letu 2015, v letu 2016 pa je bilo potrjeno gnezdenje enega para čebelarja v opuščnem manjšem peskokopu v k.o. Večeslavci v neposredni bližini hišne številke 49. Opravljen je bil pogovor z domačini, ki so potrdili, da se čebelar pojavlja že vsaj 6 let. Naravovarstvenih akcij za izboljšanje stanja te stene za čebelarja ni bilo predvidenih, saj je primerna, lastniki zemljišča pa ne predvidevajo sprememb. Gnezdenje se bo spremljalo tudi v letu 2017.

Fotografija 52: Par čebelarjev

Fotografija 53: Gnezdilne lunke čebelarjev v peščeni steni v k.o. Večeslavci

Zlatovranka (*Coracias garrulus*)

Zlatovranko se spremlja že od leta 2013, ko je v Ledavski dolini k.o. Nuskova bil zabeležen prvi poskus gnezdenja. Gnezdenje je bilo potrjeno in uspešno v letu 2014, ko je par uspešno vzredil 5 mladičev. Po informacijah naravovarstvenih strokovnjakov iz sosednje Avstrijske Štajerske so na območju naselja Stainz bei Straden v 2016 opazovali vseh pet mladičev, ki so se leta 2014 izvalili na območju KPG.

V letu 2016 so bili na območju občine Rogašovci opazovani trije različni primerki zlatovranke (predvidoma dva samca in samica). Zlatovranke so svatovale in obiskovale gnezdilnico, a do gnezditve ni prišlo. V Pertoči je bilo postavljenih 30 novih lesenih lovilnih prež ali drogov v obliki črke T (prostovoljci DOPPS), s katerih zlatovranke lovijo.

Vse opazovane zlatovranke pripadajo populaciji zlatovrank v južni Avstrijski Štajerski, ki je zaradi majhnosti zelo občutljiva na različne intra in ekstra populacijske motnje (inbriding, odstrel, vremenske nevarnosti, ipd.). Varstvo in monitoring zlatovrank poteka v sodelovanju z DOPPS.

Fotografija 54: Zlatovranka

Hribski škrjanec (*Lullula arborea*)

Pri monitoringu hribskega škranca na območju KP Goričko JZ KPG sodeluje z DOPPS. Monitoring se izvaja na 10 popisnih transektih, beležijo pa se tudi sporadični podatki. Ocena populacije za območje KP Goričko je 20-30 parov. Če se ti podatki primerjajo s podatki iz leta 1997, ko je bila populacija ocenjena na 180-240 parov, gre za kar 70% upad. Strokovnjaki predvidevajo, da bi ob nadaljevanju takšnega trenda zmanjševanja števila hribskega škranca, vrsta na območju KPG Goričko lahko izumrla.

Grmičasti dišeči volčin (*Daphne cneorum f. arbusculoides*)

Nahajališča grmičastega dišečega volčina so bila popisana v letu 2009, ko je bilo zabeleženih, oziroma odkritih, 26 nahajališč. Nekatera nahajališča so bila naknadno zaradi bližine združena, tako da je bilo končno število znanih nahajališč 20. Od leta 2009 do 2016 je bilo odkritih še 8 novih nahajališč. Ocena stanja pri letnem monitoringu se primerjajo s stanjem iz leta 2009. Vsa nahajališča na območju KPG so potencialne naravne vrednote državnega pomena. Vsa popisana nahajališča se nahajajo v k.o. Hodoš, k.o. Dolenci in v k.o. Šalovci. Stanje nahajališč grmičastega dišečega volčina je v povprečju slabo, v nekaterih primerih je celo zelo kritično. Največji faktor ogrožanja predvsem obcestnih nahajališč predstavlja košnja oz. mulčanje brežin obcestnih jarkov. Na nekaterih nahajališčih so opazne hude poškodbe grmičkov zaradi izkopavanja (iz prejšnjih let), vožnje čez nahajališča, spravila in deponiranja lesa na nahajališčih. Nekoliko manj ogrožajoči faktorji so: preoravanje, košnja travnikov, zaraščanje z lesnatimi vrstami. Vseeno pa je največja poškodba nahajališča bila posledica razširitev njivske površine ter delna odstranitev mejice in gozdnega roba. Vsi lastniki in obe občini so bili obveščeni o lokacijah in pomenu nahajališč, zato se lahko v prihodnje pričakuje vsaj delno izboljšanje nahajališč oziroma manjši negativni vpliv dejavnikov ogrožanja. Dodatna pozornost je bila namenjena nahajališču na naravni vrednoti Benkova šuma 2, kjer je bila v letu 2015 odstranjena grmovna zarast, travnik ob rastišču pa po več letih zaraščanja pokošen. Že v letu 2016 je bilo opazno, da so se posamezni grmički bolj razrastli, a za oceno ukrepa bo potrebno spremljati stanje še v naslednjih letih.

Fotografija 54: Zelo poškodovano nahajališče grmičastega dišečega volčina v k.o. Hodoš.

Fotografija 55: Zadnje odkrito nahajališče z drugim največjim znanim grmičkom grmičastega dišečega volčina v k.o. Dolenci.

Rumena maslenica (*Hemerocallis lilioasphodelus*)

Ker so nahajališča te vrste (razen sporadičnega pojavljanja) zelo lokalizirana je spremljanje stanja te vrste sorazmerno enostavno. Večja nahajališča so v k.o. Kobilje (naravna vrednota Kobilje - ekstenzivni travniki), v k.o. Motvarjevci (Motvarjevci - ekstenzivni travniki 1 in 2) in k.o. Bukovnica (Bukovnica - mokrotni travniki). Leto 2016 je bilo zaradi pomladne zmrzali za to vrsto zelo neugodno. V k.o. Kobilje in k.o. Motvarjevci so bili zabeleženi le posamezni cvetoči primerki, medtem ko v k.o. Bukovnica zaradi neustrezne rabe travnikov ni bilo zabeleženih cvetočih primerkov že od leta 2010.

V letu 2016 je bilo na novo odkrito nahajališče (cca 0,30 ha) rumene maslenice v k.o. Budinci, nedaleč stran od naravne vrednote Bejčin breg - suhi travniki. Travniki z rumeno maslenico so bili po zaključku cvetenja te rastline pokošeni v okviru projekta Gorički travniki.

Fotografija 56: Novo odkrito nahajališče rumene maslenice v k.o. Budinci

Močvirski svišč (*Gentiana pneumonanthe*)

Spremljanje stanje in potrjevanje prisotnosti močvirskega svišča na travnikih je potekalo ob opravljanju nekaterih drugih nalog, akcija NAJ travnik in projekt Gorički travniki. Pomembnejša nahajališča so bila zabeležena v k.o. Kobilje, k.o. Adrijanci, k.o. Budinci, k.o. Motvarjevci, k.o. Prosečka vas, k.o. Šalovci in k.o. Ivanovci. Ker gre za rastlinsko vrsto, ki ima poleg ogroženosti tudi večjo ekosistemsko pomembnost (hranilna rastlina sviščevega mravljiščarja), bi bilo smiselno v naslednjih letih narediti natančnejši popis, na podlagi katerega bi se izvajal nadaljnji monitoring.

Fotografija 57: Močvirski svišč

1.2. Naloga: Omogočanje pogojev za ključne življenjske faze najbolj ogroženih vrst.

Ad 1.2.a. Varstvo dvoživk v času migracije (pridobivanje soglasij, sodelovanje z mediji, poročilo, postavljanje mrež in prenašanje živali).

Varovalne mreže za dvoživke so bile v 2016 (podobno kot prejšnja leta) postavljene ob Ledavskem jezeru na regionalni cesti R2-440 v Krašjih in ob lokalni cesti Krašči-Ropoča. Skupna dolžina mrež je bila približno 2.400 m, mreže so bile postavljene tudi nasprotni strani regionalne ceste R2 - 440. S tem so bili vzpostavljeni pogoji za varovanje vračajočih osebkov, kar je pomenilo podaljšanje trajanja akcije za nekaj dni.

Varovalne mreže so bile postavljene na začetku marca, odstranjene pa so bile v začetku meseca aprila.

Število prenesenih osebkov dvoživk je bilo, v primerjavi s preteklimi leti, povprečno, saj je bilo ob mrežah najdenih in čez cesto prenesenih več kot 9.000 osebkov. Med migracijo proti vodi večjega povoza ob mrežah ni bilo opaziti. Ukrep postavitve mrež na nasprotni strani ceste se je pokazal kot učinkovit.

V letu 2016 se je akcija v celoti (razen dva dni, ko so sodelovali učenci OŠ) izvajala v večernih in nočnih urah, ko je aktivnost dvoživk največja. Akciji se je pridružilo pet prostovoljcev in članov Društva študentov biologije. V okviru akcije sta bila izvedena dva krajša naravoslovna dneva za učence osnovnih šol (OŠ Kuzma in OŠ Murska Sobota I) ter zbiranje podatkov za raziskovalno nalogo (OŠ I Murska Sobota).

Pri postavljanju varovalnih mrež je s svojimi javnimi delavci sodelovala Občina Cankova.

Seznam vrst dvoživk zabeležene ob varovalnih mrežah 2016:

- navadna krastača (*Bufo bufo*) (91% vseh prenesenih primerkov)
- česnovka (*Pelobates fuscus*)
- sekulja (*Rana temporaria*)
- rosnica (*Rana dalmatina*)
- plavček (barska žaba) (*Rana arvalis*)
- skupina zelenih žab (*Pelophylax spp.*)
- zelena rega (*Hyla arborea*)
- navadni pupek (*Lissotriton vulgaris*)
- veliki pupek (*Triturus carnifex*)

Fotografija 58: Naravovarstveni nadzornik razlaga o dvoživkah

Fotografija 59: Navadni pupek

Ad 1.2.b. Izdelava, nameščanje gnezdilnic za sekundarne duplarje in podstavka za gnezdo za belo štokljo (kvalifikacijske vrste Natura 2000).

Populacijsko dinamiko bele štoklje člani DOPPS spremljajo že od leta 1999. JZ KPG z nameščanjem gnezdilnih podstavkov izboljšuje gnezditvene pogoje posameznih parov bele štoklje, glede na njihovo pojavljanje in gnezditveni uspeh po vsakoletnem cenzusu (štetju) članov DOPPS. Primerjava števila mladičev v letu 2016 z 1999 kaže na trend upadanja iz 25 na 13 mladičev, kar je nedvomno pokazatelj stanja v okolju, kjer beležimo izgubo travniških habitatov, na katerih se bela štoklja prehranjuje.

Tabela 5: Uspešnost gnezdenja bele štoklje v obdobju 1999–2016

Lokacija	Št. mladičev																		
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kuzma	el. drog	2	4	3	3	3	4	3		4	1	1	2			2			
Ropoča	drog	1							3	4									
Dolnji Slaveči 1	el. drog				2	3	3	3											
Dolnji Slaveči 2	drog																		
Motovilci	el. drog	2	2		2	3									2				
Sv. Jurij	el. drog	2	3	3	4	2	3						2		2		3	2	
Nuskova	el. drog	3	3	4	4	3	4	3	1	4	4	2	3	3	2	1	1		1
Šalamenci	el. drog									2	3	1	1	3	3	4			
Moščanci	el. drog	3	2	2	2	3	2	3	1										
Hodoš	el. drog	4	3			2	2	3		3	2	2	3	4	1	2		2	2
Gornji Petrovci	dimnik						3												1
Domanjševci	el. drog									2	2	3	3	2	3	1	5	1	3
Prosenjakovci	el. drog	2	1	1	2	3	1		2		3	2	2	2	3	1	3		3
Motvarjevci	el. drog	2																	
Kobilje 1	el. drog	4	2	2	3		2												
Kobilje 2	el. drog				4	3	3	2		3	4	3	2		2	3	2		2
Korovci	el. drog										3	4	2	1				1	1
Skupaj		25	20	15	26	25	27	17	7	22	22	18	20	15	18	14	14	6	13

Na območju parka je bilo v preteklosti 17–19 aktivnih gnezd, v zadnjih 5 letih samo še okoli 10. Število mladičev je bilo sicer v letu 2016 v primerjavi s prejšnjim letom višje, kar je najverjetneje le posledica bolj optimalnih vremenskih razmer (manj padavin, višje temperature) v času gnezditve. Na gnezditveno uspešnost belih štokelj namreč poleg razpoložljivosti ustreznih prehranjevalnih habitatov in plena vplivajo, tudi vremenske razmere¹.

Vsa aktivna gnezda so na električnih drogovih, razen gnezda v G. Petrovcih (samostoječi zunanji dimnik). Ker so gnezda belih štokelj velika in težka do 500 kg, je zelo pomembno, da so na stabilnih in dovolj velikih gnezdilnih podstavkih. Ti morajo biti tudi pravilno nameščeni na el. drog, da štokljam onemogočijo stik z žicami oz. električnim tokom. V letu 2016 je prišlo do pogina bele štoklje v Dobrovniku (gnezdo izven območja parka, čeprav se je prehranjevala tudi na površinah v območju KPG). Vzrok pogina je bil električni udar pri dotiku kril z žicami.

V sodelovanju z delavci Elektra Maribor je bil v 2016 zamenjan podstavek v Sv. Juriju. Zaposleni so svetovali tudi pri izdelavi podstavka za potencialno novo gnezdo v G. Slavečih (domačini sami izdelali podstavek). Izboljšanje gnezditvenih pogojev je le en od ukrepov varstva belih štokelj, še vedno je najpomembnejši ohranjanje ekstenzivno rabljenih travnikov, kjer štoklje najdejo večino svoje hrane. Ker se število teh v zadnjih letih zmanjšuje zaradi različnih vzrokov, je upad številčnosti populacije bele štoklje na Goričkem pričakovan.

Fotografija 60: star dotrajan podstavek na starem lesenem drogu **Fotografija 61:** Nov večji podstavek na novem betonskem drogu

Gnezdilnice za velike ptice - sekundarne duplarje

Zelo pomembni življenjski prostor v kulturni krajini Goriškega za ptice sekundarne duplarje so visokodebelni travniški sadovnjaki. Število in ohranjenost teh habitatov se na območju Krajinskega parka Goričko manjša z odmiranjem dreves zaradi pojavljanja bele omele na drevesih, izsekavanja ali opuščanja teh sadovnjakov, nadomeščanja z nizkodebelnimi sadnimi sortami in starosti dreves. S tem se zmanjšuje število primernih dupel za gnezdenje teh ptic, zato je ukrep nameščanja gnezdilnic eden od najpomembnejših.

Z gnezdilnicami se delno rešuje problematiko gnezditvenih habitatov, vendar ostaja vzrok negativnega populacijskega trenda sekundarnih duplarjev (veliki skovik, čuk, smrdokavra, zlatovranka, vijeglavka...) še naprej velik. Vzrok je najverjetneje v izgibanju visokodebelnih senožetnih sadovnjakov, travnikov in mejic, v večanju površin intenzivno obdelanih njiv, sadovnjakov in vinogradov ter s tem povečane rabe pesticidov. Posledica intenziviranja rabe v kulturni

krajini je med drugim tudi hitro zmanjševanje številčne in vrstne pestrosti velikih žuželk, ki sekundarnim duplarjem predstavljajo najpomembnejši vir hrane. Pri vrstah, kot so veliki skovik, smrdokavra in zlatovranka, je zelo problematično tudi nastavljanje strupa za bramorje in polže. Bramorji pod vplivom strupa pridejo na površje, kjer jih ptice poberejo in zaužijejo ter s tem v svojih telesih večajo količino zaužitega strupa. V nekaterih primerih je strup za bramorje glavni vzrok upada populacij.

Na območju Krajinskega parka Goričko je bilo do konca leta 2016 postavljenih 256 gnezdilnic primernih za večje sekundarne duplarje, ki so v sistemu monitoringa, ki ga izvajata JZ KPG in člani Pomurske sekcije DOPPS. Cca 15% gnezdilnic je dotrajanih in bodo v letu 2017 zamenjane ali popravljene.

V letu 2016 je bilo pregledanih 200 gnezdilnic (JZ KPG, Pomurska sekcija DOPPS). Zabeleženih je bilo 15 gnezditvev velikega skovika in 5 gnezditvev smrdokavre. Kljub temu, da je pregled pokazal, da je le manjši delež gnezdilnic bil zaseden z redkimi Natura 2000 vrstami (veliki skovik, smrdokavra), se ocenjuje, da ima ta ukrep pozitiven učinek na izboljšanje stanja omenjenih vrst., zato se bo s temi akcijami nadaljevalo.

V 2016 je bil zavod obveščen o poginih treh (3) legel mladičev smrdokavre na območju KPG. Vzrok pogina enega legla je bil napad čebel, vzroka za pogin dveh legel mladičev smrdokavre se ni ugotovilo. V magistrski nalogi o prehranjevanju smrdokavre na Goričkem je bilo ugotovljeno, da je najpomembnejši plen smrdokavre na območju KPG bramor, zato je zavod na spletnih družabnih omrežjih pozval prebivalce Goričkega, naj bodo pozorni pri uporabi insekticidov za zatiranje bramorjev in polžev na vrtovih in njivah, saj je to eden od najverjetnejših vzrokov pogina.

Fotografija 62: Gnezdilnica namenjena za smrdokavro

Lovilne preže

Krajinski elementi, kot so mejice in velika osamela drevesa so izjemno pomembni za nekatere ptice kulturne krajine. Te strukture so pomembne kot počivališče, uporabljajo pa jih tudi kot lovilne preže, s katerih prežijo na plen. Lovilne preže zelo rade uporablja zlatovranka, ki je leta 2014 prvič po 9 letih ponovno gnezdila v Sloveniji prav na zahodnem Goričkem. Prve preže je zavod na območju KPG postavil že v letu 2008, nato je v sodelovanjem z DOPPS postavil še dodatnih 40 prež v letih 2013 in 2014. V marcu 2016 je zavod v sodelovanju z DOPPS izvedel delovno akcijo postavitve dodatnih 30-tih lovilnih prež na mokrotnih travnikih nad Ledavskim jezerom in popravilo 7 prež v Serdici. Skupno število lovilnih prež na območju KPG je okoli 70. Preže sicer uporabljajo tudi druge vrste ptic, med njimi so tudi kvalifikacijske Natura 2000 vrste (rjavi srakoper, bela štoklja). Pogosto jih uporabljajo ujede, kot sta postovka (*Falco tinnunculus*) in kanja (*Buteo buteo*).

Fotografija: 63 in 64: Postavljanje lovilnih prež za zlatovranko

2. Cilj: Ohranjena krajinska pestrost, mozaičnost in značilni krajinski člani v KPG in ohranjen grajski park.

2.1. Naloga: Izvajanje ukrepov za ohranjanje krajinske pestrosti.

Ad 2.1.a. Dela v senožetnem sadovnjaku v upravljanju JZ KPG, pomladanska rez, varstvo pred boleznimi, spravilo fitomase.

V letu 2012 je JZ KPG v k.o. Grad na parcelah 621/2, 622 in 623 s skupno površino 0,78 ha (50 dreves) in v k.o. Vidonci na delu parcele 494 s površino 0,33 ha (26 dreves) vzpostavil trajni nasad visokodebelnih sadnih dreves na senožetnem travniku. Prevladujejo tradicionalne sorte jablan, prisotne so še tradicionalne sorte hrušk, češenj, skorša in breka. Drevesa so zaščitena posamično s kovinsko mrežo, ki je napeta okrog dveh kolov, tako da je na območju sadovnjaka omogočen prost prehod za prostoživeče živali. Koreninski sistem sadnih dreves je zaščiteno s kovinsko mrežo pred voluharji. Razdalje med drevesi so 10–12 m, kar omogoča nemoteno traktorsko košnjo in spravilo sena.

V mesecu marcu je bila opravljena spomladanska rez, v mesecu maju je bil opravljen obkos posameznih dreves (zmanjševanje škode po voluharju), v mesecu juniju pa so bila vsa drevesa zaradi napada rastlinskih uši, (tretirana z BIO insekticidom (NIMAZIL). Košnja in spravilo sena je bilo opravljeno v mescu juliju.

Fotografija 65: Spravilo sena v sadovnjaku v k.o. Vidonci

Ad 2.1.b. Vzdrževanje in obnova grajskega parka in grajskega dvorišča s košnjo zelenice, sečnjo suhih in bolnih dreves, ter odstranitev fitomase in lesne biomase, drobljenje vej.

V okviru javne službe zaposleni delavci opravljajo tudi vzdrževalna in obnovitvena dela v grajskem parku ter grajskem dvorišču, ki sta skupaj z gradom v upravljanju JZ KPG. Dela so sezonska, zato zanje pridobivamo delavce iz programa javnih del, ki med marcem in decembrom opravljajo košnjo trave, pospravljajo smeti za obiskovalci, odstranjujejo odmrle veje pod dreves, izvajajo sanitarno sečnjo dreves in obrezovanje vinske trte-modre kavčine ter po potrebi po poteh v parku posipavajo zdrobljeno lesno biomaso. Urejena je bila kamnita pot med gradom in spodnjim delom vasi Grad ter urejan obhodna pot okoli gradu.

3. Cilj: Inventarizacija stanja in spremljanje dogajanja v KPG in območju Natura 2000.

3.1. Naloga: spremljanje kazalnikov stanja v naravi in krajini.

Ad 3.1.a. Spremljanje populacije dnevni metuljev na izbranih transektih (od tega je 5 vrst Natura 2000), sodelovanje z DPOMS pri spremljanju stanja nočnih metuljev - evropska noč nočnih metuljev.

Stanje populacij dnevni metuljev je neposredni pokazatelj stanja travnikov. Zato je pomembno, da se transektni popisi metuljev vršijo vsako leto. V letu 2016 je bilo opravljenih 6 obiskov vseh 3 transektov za metulje (k.o. Čepinci, k.o. Kobilje in k.o. Panovci) s skupno dolžino 8.200 m.

Čeprav se letošnji rezultati v veliki meri skladajo z rezultati iz prejšnjih let, se stanje travnikov na izbranih transektih v Čepincih in v Kobilju, vidno slabša. Travnike v Kobilju, ki so tudi naravna vrednota državnega pomena zelo intenzivirajo (gnojenje z gnojnico in umetnimi gnojili, 3-4 x košnja na sezono), kar vidno siromaši njihovo floristično sestavo. Posledično lahko v naslednjih letih pričakujemo drastičen upad vrst in števila metuljev. Nasprotno pa so na kar štirih od petih odsekov transekta Čepinci opustili rabo, zato so se travniki začeli hitro zaraščati z invazivnimi tujerodnimi vrstami in grmovnimi ter lesnatimi vrstami. V roku nekaj let lahko tudi na tem transektu pričakujemo vrstni in številčni upad metuljev. Transekt v k.o. Panovci poteka po travniških površinah, ki so od leta 2012 v upravljanju JZ KPG, na tem transektu se zato lahko pričakuje postopno izboljševanje stanja populacij dnevni metuljev oziroma ohranjanje dobrega stanja na tem območju.

Evropske noči nočnih metuljev na Goričkem ni bilo, ker je DPOMS ni organiziral zaradi pomanjkanja sredstev.

Fotografija 66: Del transekta v k.o. Čepinci (zaraščajoče površine)

Ad 3.1.b. Spremljanje vodnih in obvodnih ptic ter ptic kulturne krajine (od tega je 5 Natura 2000 vrst).

Monitoring ptic na Ledavskem jezeru

Ledavsko jezero je naravovarstveno in ekološko eno izmed najpomembnejših lokacij v Krajinškem parku Goričko. Ker je vse več pritiskov na samo jezero in okolico (predlogi za turistično rabo, čolnarjenje, surfanje, organizirane in neorganizirane piknik zabave, večanje števila ribičev, divje kampiranje, onesnaževanje vode in okolice...), se je tudi v letu 2016 nadaljeval redni monitoring dinamike dogajanja na in ob jezeru. Ptice so na takih ekosistemih krovne vrste, kar pomeni, da se pri njih negativne spremembe v okolju zelo hitro odražajo. Iz tega vidika je zelo pomembno, da se njihova vrstna in številčna dinamika redno spremljata (1-2x na mesec). V letu 2016 je bilo opravljenih 15 popisov, izmenično peš okoli jezera oziroma iz kanuja. Opažene vrste so navedene v tabeli., kjer je označeno ali gre za gnezdilke ali pa za preletnike in zimske goste, za katere je jezero pomembno postajališče med jesenskimi in spomladanskimi selitvami. Za vrste, kot je belorepec je jezero zelo pomemben prehranjevalni habitat.

Izpostaviti velja še sivo gos, ki je potrjena gnezdilka od leta 2012, ko je gnezdil 1 par (4 mladiči), v letu 2016 pa so gnezdili vsaj 3 pari, ki so vzredili vsaj 12 mladičev. Opazovan je bil tudi par rjavega lunja med potencialno gnezditvijo, ki pa kasneje ni bila potrjena.

Del monitoringa poteka tudi na močvirnih travnikih severno nad Ledavskim jezerom.

Tabela 6: Vrste vodnih in obvodnih ter nekatere druge vrste ptic zabeležene na in ob Ledavskem jezeru (dodane vrste potrjene na travnikih severno od jezera). (* krepka pisava - gnezdilke na ali ob Ledavskem jezeru)

Vrsta (Slo.)	Vrsta (Lat.)	Status na Led. jezeru	Kategorija ogroženosti (Slo.)	Natura 2000 vrsta (Goričko)	Ocenjena velikost populacije (samo gnezdilke)
Polarni slapnik	<i>Gavia arctica</i>	Prelet	/	NE	/
Rdečegri slapnik	<i>Gavia stellata</i>	Prelet	/	NE	/
Čopasti ponirek	<i>Podiceps cristatus</i>	Gnezdilka	/	NE	13-15
Mali ponirek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Gnezdilka	O1-možno ogrožena vrsta	NE	5-7
Veliki kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Prehranjevalno območje/prenočišče/ prelet	/	NE	
Pritlikavi kormoran	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Prelet	/	NE	
Bobnarica	<i>Botaurus stellaris</i>	Prelet	Ex?-potencialno izumrla vrsta	NE	
Čapljica	<i>Ixobrychus minutus</i>	Gnezdilka	E2-možno ogrožena vrsta	DA (dodana vrsta 19.4.2013)	6-7
Kvakač	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Gnezdilka	Ex?-potencialno izumrla vrsta	NE	1-3
Mala bela čaplja	<i>Egretta garzetta</i>	Prelet	/	NE	

Velika bela čaplja	<i>Ardea alba</i>	Prehranjevalno območje/prenočišče	/	NE	
Siva čaplja	<i>Ardea cinerea</i>	Prehranjevalno območje/prenočišče	/	NE	
Rjava čaplja	<i>Ardea purpurea</i>	Prehranjevalno območje/prelet	/	NE	
Črna štoklja	<i>Ciconia nigra</i>	Prehranjevalno območje	V - ranljiva vrsta	DA	
Bela štoklja	<i>Ciconia ciconia</i>	Prehranjevalno območje	V - ranljiva vrsta	DA	
Siva gos	Anser anser	Gnezdilka	/	NE	3
Nilska gos	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	Prelet	/	NE	
Duplinska kozarka	<i>Tadorna tadorna</i>	Prelet	/	NE	
Raca žličarica	<i>Anas clypeata</i>	Prelet	E2-močno ogrožena vrsta	NE	
Raca mlakarica	Anas platyrhynchos	Gnezdilka	/	NE	30-50
Žvižgavka	<i>Anas penelope</i>	Prelet/prezimovanje	/	NE	
Dolgorepa raca	<i>Anas acuta</i>	Prelet/prezimovanje	K-premalo znana vrsta	NE	
Kreheljč	<i>Anas crecca</i>	Prelet/prezimovanje	E2-močno ogrožena vrsta	NE	
Reglja	Anas querquedula	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	1-2
Sivka	<i>Aythya ferina</i>	Prelet/prezimovanje	E2-močno ogrožena vrsta	NE	
Kostanjevka	<i>Aythya nyroca</i>	Prelet/prezimovanje	E1-kritično ogrožena vrsta	NE	
Čopasta črnica	<i>Aythya fuligula</i>	Prelet	V-ranljiva vrsta	NE	
Veliki žagar	<i>Mergus merganser</i>	Prelet	E2-močno ogrožena vrsta	NE	
Belorepec	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Prehranjevalno območje	E1-kritično ogrožena vrsta	DA (Dodana vrsta 19.4.2013)	
Ribji orel	<i>Pandion haliaetus</i>	Prehranjevalno območje	K-premalo znana vrsta	NE	
Rjavi lunj	Circus aeruginosus	Prehranjevalno območje/prenočišč e² Potencialna gnezdilka	K-premalo znana vrsta	NE	0-1
Kosec	<i>Crex crex</i>	Potencialna gnezdilka ²	E2-močno ogrožena vrsta	NE	
Mala tukalica	Porzana parva	Gnezdilka	E1-kritično ogrožena vrsta	NE	2-4

Mokož	<i>Rallus aquaticus</i>	Gnezdilka	E2- močno ogrožena vrsta	NE	5-8
Zelenonoga tukalica	<i>Gallinula chloropus</i>	Gnezdilka	V1-potencialno ogrožena vrsta	NE	20-23
Črna liska	<i>Fulica atra</i>	Gnezdilka	O1-možno ogrožena vrsta	NE	30-35
Mali deževnik	<i>Charadrius dubius</i>	Prelet	V/E2- močno ogrožena vrsta	NE	
Priba	<i>Vanellus vanellus</i>	Verjetna gnezdilka ²	V1-ranljiva vrsta	NE	2-5
Spremenljivi prodnik	<i>Calidris alpina</i>	Prelet	/	NE	
Mali martinec	<i>Actitis hypoleucos</i>	Gnezdilka /prelet	E2-močno ogrožena vrsta	NE	1-3
Pikasti martinec	<i>Tringa ochropus</i>	Prelet	R-redka vrsta	NE	
Močvirski martinec	<i>Tringa glareola</i>	Prelet	R-redka vrsta	NE	
Kozica	<i>Gallinago gallinago</i>	Potencialna gnezdilka ³	E1-kritično ogrožena vrsta	NE	
Puklež	<i>Lymocryptes minimus</i>	Prelet ²	/	NE	
Rečni galeb	<i>Larus ridibundus</i>	Prelet/prehranjevalno območje	V-ranljiva vrsta	NE	
Rumenonogi galeb	<i>Larus michahellis</i>	Prelet/prehranjevalno območje	R-redka vrsta	NE	
Sivi galeb	<i>Larus argentatus</i>	Prelet/prehranjevalno območje	/	NE	
Navadna čigra	<i>Sterna hirundo</i>	Prelet	E2- močno ogrožena vrsta	NE	
Črna čigra	<i>Chlidonias niger</i>	Prelet	/	NE	
Beloperuta čigra	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Prelet	/	NE	
Vriskarica	<i>Anthus spinoletta</i>	Prezimovanje	/	NE	
Vodomec	<i>Alcedo atthis</i>	Prehranjevalno območje	E2- močno ogrožena vrsta	DA (dodana vrsta 19.4.2013)	
Kobiličar	<i>Locustella naevia</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	10-13
Rečni cvrčalec	<i>Locustella fluviatilis</i>	Gnezdilka	V-ranljiva vrsta	NE	10-15
Trstni cvrčalec	<i>Locustella luscinioides</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	10-13
Bičja trstnica	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Gnezdilka ²	V-ranljiva vrsta	DA	10-15
Močvirska trstnica	<i>Acrocephalus palustris</i>	Gnezdilka	/	NE	20-30

Srpična trsnica	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	3-4
Rakar	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	15-17
Plašica	<i>Remiz pendulinus</i>	Prelet	V-ranljiva vrsta	NE	
Belovrati muhar ¹	<i>Ficedula albicollis</i>	Verjetna gnezdilka ⁴	V-ranljiva vrsta	NE	
Sivi muhar ¹	<i>Muscicapa striata</i>	Verjetna gnezdilka ⁴	/	NE	
Mali detel ¹	<i>Dendrocopos minor</i>	Gnezdilka ⁴	V-ranljiva vrsta	NE	
Srednji detel ¹	<i>Dendrocopos medius</i>	Gnezdilka ⁴	V-ranljiva vrsta	NE	
Črna žolna ¹	<i>Dryocopus martius</i>	Gnezdilka ⁴	O1-možno ogrožena vrsta	NE	
Kavka ¹	<i>Corvus monedula</i>	Počivališče ⁵	V/E1 ² -naravna gnezdišča kritično ogrožena		
Kmečka lastovka ¹	<i>Hirundo rustica</i>	Počivališče pri selitvi ⁶ /prehranjevaln o območje	/	NE	

¹ Dodane redke vrste, ki niso vezane na vodno okolje

² Mokrotni travniki nad jezerom

³ Ledava, Lukaj potok

⁴ Vrbovje ob jezeru

⁵ Gozd ob jezeru (pod žago)

⁶ Rogozovje in trstičje

Fotografija 67: Prvoletni mladostni primerek male tukulice na L. jezeru

Fotografija 68: Samec rakarja med svatovskim petjem na

L. jezeru

Popis na Hodoškem jezeru

Hodoško jezero je druga največja vodna površina na območju Krajinskega parka Goričko. A po številčnosti vrst in velikosti populacij precej zaostaja za Ledavskim jezerom, zato se štetje ptic opravi le 2 x na leto (selitvena sezona, gnezditvena sezona).

Podatki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Del monitoringa poteka tudi na močvirnih travnikih severno od Ledavskega jezera.

Tabela 7: Vrste vodnih in obvodnih ter nekatere druge vrste ptic zabeležene na in ob Hodoškem jezeru

(* krepka pisava - gnezdilke na ali ob Ledavskem jezeru)

Vrsta (Slo.)	Vrsta (Lat.)	Status na Led. jezeru	Kategorija ogroženosti (Slo.)	Natura 2000 vrsta (Goričko)	Ocenjena velikost populacije (samo gnezdilke)
Čopasti ponirek	<i>Podiceps cristatus</i>	Gnezdilka	/	NE	3-5
Mali ponirek	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Gnezdilka	O1-možno ogrožena vrsta	NE	1-3
Veliki kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Prehranjevalno območje/prenočišče/ prelet	/	NE	
Čapljica	<i>Ixobrychus minutus</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	DA (dodana vrsta 19.4.2013)	1-2
Kvakač	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Gnezdilka	Ex?-potencialno izumrla vrsta	NE	0-1
Mala bela čaplja	<i>Egretta garzetta</i>	Prelet	/	NE	
Velika bela čaplja	<i>Ardea alba</i>	Prehranjevalno območje/prenočišče	/	NE	
Siva čaplja	<i>Ardea cinerea</i>	Prehranjevalno območje/prenočišče	/	NE	
Rjava čaplja	<i>Ardea purpurea</i>	Prehranjevalno območje/prelet	/	NE	
Črna štorklja	<i>Ciconia nigra</i>	Prehranjevalno območje	V - ranljiva vrsta	DA	
Bela štorklja	<i>Ciconia ciconia</i>	Prehranjevalno območje	V - ranljiva vrsta	DA	
Raca mlakarica	<i>Anas platyrhynchos</i>	Gnezdilka	/	NE	Do 10
Mokož	<i>Rallus aquaticus</i>	Gnezdilka	E2- močno ogrožena vrsta	NE	2-3
Zelenonoga tukalica	<i>Gallinula chloropus</i>	Gnezdilka	V1-potencialno ogrožena vrsta	NE	5-10
Črna liska	<i>Fulica atra</i>	Gnezdilka	O1-možno ogrožena vrsta	NE	5-10

Rečni galeb	<i>Larus ridibundus</i>	Prelet/prehranjevalno območje	V-ranljiva vrsta	NE	
Rumenonogi galeb	<i>Larus michahellis</i>	Prelet/prehranjevalno območje	R-redka vrsta	NE	
Vodomec	<i>Alcedo atthis</i>	Prehranjevalno območje	E2- močno ogrožena vrsta	DA (dodana vrsta 19.4.2013)	
Kobiličar	<i>Locustella naevia</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	3-5
Rečni cvrčalec	<i>Locustella fluviatilis</i>	Gnezdilka	V-ranljiva vrsta	NE	3-5
Trstni cvrčalec	<i>Locustella luscinioides</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	3-5
Bičja trstnica	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Gnezdilka²	V-ranljiva vrsta	DA	2-3
Močvirska trstnica	<i>Acrocephalus palustris</i>	Gnezdilka	/	NE	5-10
Srpična trstnica	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	1-2
Rakar	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Gnezdilka	E2-močno ogrožena vrsta	NE	3-5
Plašica	<i>Remiz pendulinus</i>	Prelet	V-ranljiva vrsta	NE	
Črna žolna ¹	<i>Dryocopus martius</i>	Gnezdilka ⁴	O1-možno ogrožena vrsta	NE	
Kmečka lastovka ¹	<i>Hirundo rustica</i>	Počivališče pri selitvi ⁶ /prehranjevalno območje	/	NE	

¹ Dodane redke vrste, ki niso vezane na vodno okolje

² Mokrotni travniki nad jezerom (zlata rozga)

³ Dolinski potok

⁴ Vrbovje ob jezeru

⁵ Gozd ob jezeru

⁶ Rogozovje in trstičje

Monitoring vodomca na Veliki Krki

Monitoring vodomca se izvaja na zanj verjetno najbolj primernem vodotoku na območju KPG (peščene stene, veliko hrane), na Veliki Krki, na odseku od vtoka Peskovskega potoka (k.o. Šalovci) do meje z R. Madžarsko. Ta odsek je dolg cca. 5,2 km. V letu 2016 je bilo potrjeno gnezdenje 3-4 parov vodomca na omenjenem odseku Velike Krke.

Fotografija 69: Eden od aktivnih gnezdilnih rogov vodomca v peščenih stenah na Veliki Krki

Ad 3.1.c. Spremljanje populacije netopirjev (od tega je 5 vrst Natura 2000). Evropska noč netopirjev v sodelovanju z SDPVN.

Stanje netopirjev se je v letu 2016 spremljalo na 6 lokacijah:

- 1 x v cerkvah:

- Dolenci
- Kobilje
- Grad
- Bodonci

- 1x stara šola Kančevci

- 1x podstrešje gradu Grad

- 3x kletni prostori gradu Grad

V cerkvi grad je bila zabeležena porodniška kolonija navdanih netopirjev (15-20 primerkov), v cerkvi Kobilje je porodniška kolonija malega podkovnjaka (do 10 primerkov), v cerkvah Dolenci in Bodonci pa so bili zabeleženi le posamezni primerki oziroma njihov gvano.

Na podstrešju gradu Grad je porodniška kolonija malih podkovnjakov (30-40 primerkov), kletni prostori pa so pomembni kot prezimovališče, prehodno ali dnevno počivališče za več različnih vrst (tabela 8).

V stari šoli ob župnišču Kančevci mali podkovnjaki uporabljajo podstreho za porodniško kolonijo, kletne prostore pa predvsem kot počivališče oziroma začasno zatočišče (20-30 primerkov)

Kljub trenutni stabilni populaciji netopirjev na izbranih lokacijah, bo potrebno v prihodnje razmisliti o **popolni ukinitvi nočnega osvetljevanja cerkva in gradu Grad**, saj ima osvetljevanje zgradb velik negativni vpliv predvsem na čas in potek hranjenja netopirjev.

Stara šola v Kančevcih, ki je v registru KD navedena kot kulturni spomenik lokalnega pomena z EŠ: 28585, je že več desetletij opuščena in je v slabem stanju (zamakanje in rušenje). Po oceni strokovnjakov je ta zgradba druga najpomembnejša lokacija za male podkovnjake na območju KPG..

Mednarodna noč netopirjev je bila v letu 2016 izvedena v Fokovcih v sodelovanju z OŠ Fokovci. Strokovnih predavanj, opazovanj netopirjev in opazovanj zvezd se je udeležilo več kot 50 učencev OŠ Fokovci in odraslih.

Tabela 6: Zabeležene vrste netopirjev v grajskih kletih gradu Grad (vrste, ki so označene s krepko pisavo, so kvalifikacijske vrste za območje Natura 2000 Goričko).

1	Mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	6	Rjavi uhati netopir (<i>Plecotus auritus</i>)
2	Navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	7	Sivi uhati netopir (<i>Plecotus austriacus</i>)
3	Veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)	8	Širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)
4	Drobni netopir (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	9	Dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersii</i>)
5	Pozni netopir (<i>Eptesicus serotinus</i>)	10	Navadni mračnik (<i>Nyctalus noctula</i>)

Fotografija 70: Mali podkovnjaki v kletnih prostorih stare šole v Kančevcih

Fotografija 71: Predstavnik SDPNV razlaga o ultrazvočni orientaciji netopirjev

Ad 3.1.d. Spremljanje stanja v krajini (interventni posegi na vodotokih, melioracijskih sistemih in komasiranih območjih).

Pregled je bil izveden na Veliki Krki (potencialna sanacijska sečnja dreves), kanalih ob Ledavskem jezeru (poplavljanje), Mačkovskem potoku (izgradnja visokonapetostnega omrežja in sečnja drevesne zarasti), na območju Ocinja in Kramarovcev (sečnja mejic). V letu 2016 se na območju KPG ni izvajalo komasacijskih del.

Kljub napovedim se na Veliki Krki ni izvajalo novih sanacijskih sečenj obvodne drevesne vegetacije. Je pa bilo izvedenih več sanacijskih sečenj na melioracijskih kanalih, ki vodijo v Veliko Krko, za katere se je izkazalo da si izvajalec del/investitor ni pridobil dovoljenj za poseg v naravo (104. člen ZON). Zadeva je bila predana Inšpekciji za okolje in naravo.

Fotografija 72: Popolnoma odstranjena vegetacija na melioracijskem jarku ob Veliki Krki v k.o. Šalovci

4. Cilj: Vzpostavitev neposrednega nadzora v naravi.

4.1. Naloga: Usposabljanje za izvajanje neposrednega nadzora v naravi.

Ad. 4.1.a. Usposabljanje in izobraževanje redno zaposlenih za opravljanje naravovarstvenega nadzora.

V letu 2016 sta se dva zaposlena delavca udeležila dopolnilnega izobraževanja naravovarstvenih nadzornikov v vadbemem centru Generalne policijske uprave v Gotenici z naslovom »Komunikacija in obvladovanje konfliktov«. Dva zaposlena sta se jeseni udeležila usposabljanja za strokovni izpit iz upravnega postopka.

V letu 2016 je preizkus znanja za izvajanje neposrednega nadzora v naravi opravilo 5 oseb, ki jih je zavod napotil na usposabljanje kot kandidate za prostovoljne nadzornike.

4.2. Naloga: Izvajanje neposrednega nadzora (NN) v naravi.

Ad.4.2.a. Opozarjanje kršiteljev, kaznovanje in sodelovanje z inšpekcijskimi službami s področja varstva okolja, gozdarstva, kmetijstva, voda, lovstva in ribištva.

Opravljen je bil sestanek z inšpekcijo za okolje in naravo.

Neposredni nadzor se je izvajal tudi med opravljanjem drugih nalog na terenu, kot je spremljanje stanja v naravi. Vse zaznane kršitve so bile predane različnim inšpekcijskim službam.

V 6 primerih so bile zaznane kršitve predane inšpekciji za okolje in naravo:

- Posek obvodne drevesne vegetacije brez ustreznega dovoljenja za poseg v naravo na Gračkem potoku.
- Popolna odstranitev vegetacije ob melioracijskih kanalih v k.o. Šalovci brez ustreznega dovoljenja za poseg v naravo.
- Deponija odpadnega gradbenega materiala ob Bodonskem potoku.
- Posek mejice brez ustreznega dovoljenja za poseg v naravo v k.o. Prosenjakovci.
- Deponija odkošene biomase z nogometnega igrišča v Bodonskem potoku.
- Vožnja v naravnem okolju v k.o. Sotina.

V enem primeru je kršitev bila predana inšpekciji za kmetijstvo:

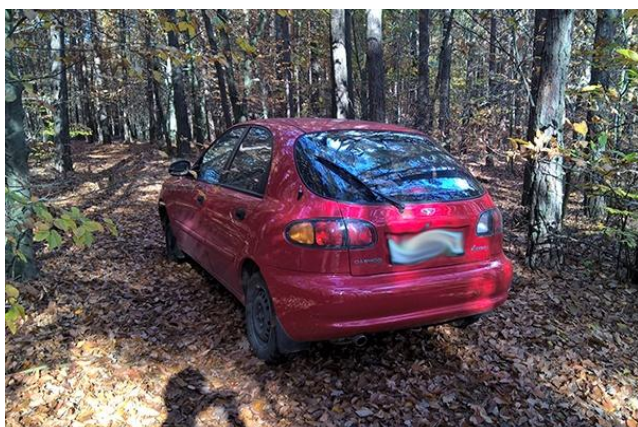
- Zaraščajoči nasad orehov in drugih dreves v k.o. Kuštanovci.

V enem primeru je kršitev bila predana tržni inšpekciji:

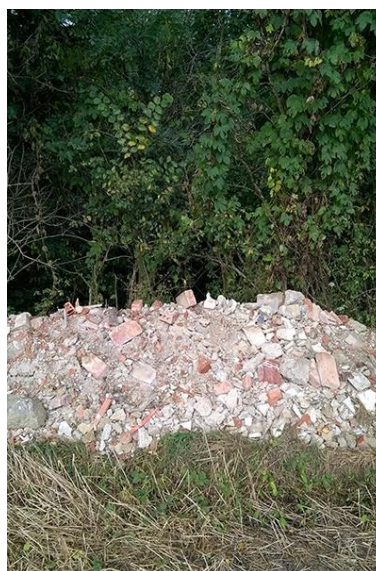
- Velik oglasevalski pano na travnikih v k.o. Sredica (oglas je bil v nemškem jeziku).

V 12 primerih so bili potencialni kršitelji opozorjeni na možnost kršitve varstvenih režimov oziroma prepovedi iz različnih zakonskih aktov (ali je bila kršitev preprečena, ali pa je kršitelj prenehal s kršitvijo in ni bilo večje škode):

- posek obvodne vegetacije na Mačkovskem potoku,
- posek mejice v k.o. Kančevci,
- 5x parkiranje v naravnem okolju (ob Ledavskem jezeru),
- parkiranje v naravnem okolju ob Hodoškem jezeru,
- parkiranje v naravnem okolju (gozd),
- izkopavanje zavarovanih rastlinskih vrst (rumena maslenica v k.o. Kobilje),
- deponiranje odpadnega gradbenega materiala v k.o. Sotina (ob Ledavi).

Fotografija 73: Parkiranje v naravnem okolju

Fotografija 74: Odpadni gradbeni material ob Bodonskem potoku

4.3. Naloga: Sodelovanje s kmeti pri ukrepih iz Programa razvoja podeželja.

Ad. 4.3.a. Priprava in izvedba predavanj za uveljavljanje KOPOP ukrepov v sodelovanju s svetovalno službo KGZ tudi na drugih področjih kmetijstva.

V 2016 je zavod skupaj s KGZ Murska sobota in Fakulteto za naravoslovje in matematiko UM v okviru projekta Gorički travniki izvedel tri predavanja na temo naravi prijaznejše rabe travnikov na območju Natura 2000 Goričko, o njihovih ekosistemskih storitvah, kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepih in raznolikosti travnikov na Goričkem. Predavanja so potekala 13.1.2016 v Gornjih Slavečih, 15.1.2016 v Motvarjevcih in 20.1.2016 v Gornjih Petrovcih. Predavanj se je udeležilo več kot 45 kmetov.

Fotografija 75: Predavanja 20. januarja 2016 v G. Petrovcih se je udeležilo 20 poslušalcev

Ad. 4.3.b. Neposredno nagovarjanje kmetov, lastnikov in upravljavcev obdelovalnih površin v KPG za vključitev v naravovarstvene ukrepe Kmetijsko okoljsko podnebna plačil (KOPOP).

V okviru projekta Gorički travniki je JZ KPG med novembrom 2015 in majem 2016 skupaj s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije- Kmetijsko-gozdarskim zavodom v Murski Soboti z različnimi aktivnostmi (izobraževanji/predavanji, osebni obiski pri lastnikih travnikov, prispevki na spletni strani in družbenih omrežjih, videofilmom, prireditvah itd.) lastnike travniških površin nagovarjal k vključevanju v naravovarstvena ukrepa KOPOP MET in HAB. V letu 2016 je zavod s temi aktivnostmi dosegel, da se je v ukrepa MET ali HAB vpisalo 58 nosilcev KMG-MID s skupno več kot 79 ha travniških površin.

4.4. Naloga: Z zgledi in primeri dobre prakse širiti zavest o naravi prijazni rabi kmetijskih površin.

Ad 4.4.a. Priprava kriterijev in objava javnih pozivov k sodelovanju v izboru za 6. akcijo NAJ travnik, 3. akcijo NAJ visokodebelni sadovnjak in 5. izbor NAJ ogracek v Krajinskem parku Goričko.

V maju 2016 je zavod na spletni strani JZ KPG objavil kriterije in javne pozive k sodelovanju v 6. akciji NAJ travnik, 3. akciji NAJ visokodebelni sadovnjak in 4. akciji NAJ ogracek v Krajinskem parku Goričko. Po prijavi zainteresiranih lastnikov travnikov, sadovnjakov in ogracekov na območju KPG, so zaposleni v juniju, juliju in septembru obiskali 10 lastnikov travnikov, 7 visokodebelnih senožetnih sadovnjakov in en »ogracek« (vrt).

Razglasitev nagrajencev in podelitev priznanj za akciji NAJ travnik in NAJ visokodebelni sadovnjak sta potekali 8. oktobra na prireditvi 11. Jesenski bazar na gradu Grad, nagrada za NAJ ogracek pa je bila podeljena na prireditvi »Den meštrov z Goričkoga« v Mačkovcih v septembru 2016 v organizaciji Goričkoga društva za lepše vütro.

Fotografija 76: Naj visokodebelni senožetni sadovnjak 2016 v k.o. Vučja Gomila

Fotografija 77: Naj travnik 2016 v k.o. Čepinci

Ad 4.4.b. Organizirati letne delovne akcije za obnovo HT v sodelovanju z lokalnimi NVO.

V letu 2016 so bile organizirane tri delovne akcije.

Akcije postavljanja lovilnih prež za zlatovranke na travnikih v Pertoči, Nuskovi in Serdici, ki je potekala marca, so se udeležili 3 zaposleni JZ KPG in 8 prostovoljcev iz DOPPS .

Akcije delnega odstranjevanja lesne zarasti na travnikih v upravljanju JZ KPG v k.o. Budinci, ki je potekala novembra so se udeležili 4 zaposleni JZ KPG.

Akcije košnje in odstranjevanja biomase s travnika v upravljanju JZ KPG v k.o. Budinci, ki je potekala decembra, se je udeležilo 7 zaposlenih JZ KPG.

Fotografija 78: Delovna akcija: odstranjevanje lesne zarasti z zaraščajočih travnikov v k.o. Budinci

Fotografija 79: Delovna akcija: odstranjevanje odkošene biomase na travniku v k.o. Budinci

5. Cilj: Izmenjava strokovnih podatkov o vrstah in habitatnih tipih in njihovo vključevanje v upravljalvske naloge.

5.1. Naloga: Medinstitucionalno sodelovanje in podpora pri raziskavah in monitoringu izbranih vrst in habitatnih tipov.

Ad 5.1.a. Sodelovanje z raziskovalnimi in izobraževalnimi inštitucijami, ki izvajajo raziskave ali monitoring na območju KPG (Univerze: MB, LJ, MS, NG; SAZU-ZRC, LUTRA, UŠF, KGZ, ICPE, DOPPS, Zavod RS za šolstvo, idr.). Mednarodni posvet o reki Ledavi.

Ob svetovnem dnevu voda je JZ KPG, 23. marca 2016, organiziral Mednarodni posvet o reki Ledavi – od izvira do izliva, ravnanje z naravnimi in umetnimi jezeri v Panoniji. Posvet je bil namenjen seznanitvi s stanjem reke Ledave s pritoki in Ledavskega jezera ter razpravi o načinih izboljšanja stanja (kemičnega, ekološkega itd.) reke in jezera. Svoje izkušnje o pomembnosti ohranjanja razlivnih površin za varstvo naselij kot tudi za ohranjanje narave so predstavili strokovnjaki iz sosednje Hrvaške - Međimurska priroda. Na posvetu so sodelovali strokovnjaki: Velimir Turk (Geološka podlaga reke Ledave), dr. Tanja Mohorko (Porečje Ledave- vsebina osnutka NUV), dr. Polona Ojsteršek Zorčič (Ukrepi za zmanjšanje dotoka sedimenta v Ledavsko jezero), dr. Zdenka Mazej Grudnik (Problematika mulja v zadrževalnikih), Kristijan Malačič (Ptice in dvoživke na jezeru) ter dr. Mitja Kaligarič (Ekologija Ledavskega jezera). Posveta se je udeležilo cca. 20 udeležencev.

Fotografija 80: Udeleženci posveta o reki Ledavi

5.2. Naloga: Sodelovanje z ZRSVN

Ad 5.2.a. Sodelovanje pri pripravi mnenj za posege v prostor, novelacija območij naravnih vrednot, vzdrževanje podatkovnih baz in izmenjava podatkov, načrtovanje skupnih NV projektov in akcij. Sodelovanje pri PUN 2014-2020 ter NU Goričko.

Pripravljene spremembe za dopolnitev predloga PUN.

JZ KPG je sodeloval z ZRSVN pri pripravi in izvedbi dogodka Bioblitz - 24 ur za reko Muro v obliki strokovnih vodenj in delavnic za otroke. Vodenj in delavnic se je udeležilo 130 udeležencev. JZ KPG je pripravil in objavil novico na spletni strani o akciji Sporoči vrsto, katere koordinator je ZRSVN.

Zavod je za ZRSVN pripravil predstavitev projekta Gorički travniki in izkušenj pri upravljanju ekstenzivnih travišč. Delovni obisk je potekal v okviru projekta LIFE TO GRASSLANDS, katerega vodilni partner je ZRSVN.

6. Cilj: Dolgoročno upravljanje v zavarovanem območju narave in Nature 2000.

6.1. Naloga: Priprava načrta upravljanja.

Ad 6.1.a : Novelacija obstoječega NUG in nadgradnja za obdobje do 2021.

Zavod je pripravil delovni osnutek NUG za obdobje 2017-2021. Posodobljeni so bili opisi stanja KPG, analiza SWOT ter analiza pritiskov/groženj. Pripravljene so bili cilji, naloge in aktivnosti upravljanja za obdobje 2014-2021, z usmeritvami za rabo naravnih virov in načrtovanje razvoja dejavnosti v KPG ter pripravljene operativni cilji z nalogami ter aktivnostmi s kadrovskim in finančnim načrtom. Na seji Sveta JZ KPG so se svetniki seznanili z delovni osnutkom. Osnutek NUG je bil posredovan MOP 13.12. 2017.

7. Cilj: Skupno upravljanje narave in krajine v Sloveniji, v Trideželnem parku Goričko-Raab-Őrség in v čezmejnem območju Nature 2000.

7.2. Naloga: Sodelovanje med zavarovanimi območji narave.

Ad.7.2.a: Medsebojna izmenjava izkušenj ter sodelovanje pri izvajanju enakih nalog pri upravljanju narave.

Povezovanje med upravami naravnih parkov se krepi skozi medsebojna srečanja, skupno organiziranje aktivnosti ob evropskem dnevu parkov (24.maj) in izmenjavo pogledov na srečanjih z državno sekretarko in direktorji parkov.

V 2016 je bilo 6 delovnih srečanj direktorjev parkov in eno srečanje zaposlenih, ki ga je organiziral Notranjski regijski park kot predsedujoči skupnosti. Vsa srečanja krepijo strokovne in prijateljske vezi med zaposlenimi in drugimi ljudmi, ki živijo in delajo v parkih.

Koordinacija skupnega programa aktivnosti parkov ob evropskem dnevu parkov in predstavitev na skupni stojnici parkov na sejmu AGRA in Narava-zdravje.

II. NALOGE UREJANJA OBISKA IN OZAVEŠČANJE JAVNOSTI

10. Cilj: Zagotavljati kakovostne informacije za prebivalce in obiskovalce KPG in krepiti njihovo zavest o pomenu ohranjanja narave in kulturne dediščine.

10.2. Naloga: Upravljanje s središčem za interpretacijo kulturnega spomenika in rokodelskih delavnic na gradu Grad.

Ad. 10.2.b. Izvedba serije promocijskih, izobraževalnih in rokodelskih aktivnosti in organizacija javnih dogodkov.

V sodelovanju z DOPPS je zavod 17. aprila 2016 izvedel ornitološki izlet z naslovom »Ali na Goričkem še poje hribski škrijanec?«, na katerem so udeleženci spoznali ptice kulturne krajine, posebna pozornost pa je bila namenjena redkemu in ogroženemu hribskemu škrijancu, ki je tudi kvalifikacijska vrsta območja Natura 2000 Goričko. Izleta se je udeležilo 8 ljudi. V okviru Rajskega festivala je zavod izvedel izlet z naslovom »Se je zlatovranka vrnila na Goričko?«, namenjen predstavitvi pojavljanja in ekologije zlatovranke na Goričkem. Vodenege izleta se je udeležila 1 oseba.

Fotografija 81: Udeleženci vodenege izleta

Ad 10.2.c. Izvedba razstav s področja narave in kulturne krajine, etnologije in umetnosti (8. fotografski natečaj KPG 2016 + 2 razstavi v sodelovanju s PMMS).

Večina aktivnosti te naloge je opisana v prilogi 2, razen Razstave o vrstah Natura 2000 in natečaja za NAJ naravoslovno fotografijo Goričkega.

Ob svetovnem dnevu Zemlje je 22.4.2016 na gradu Grad potekala otvoritev razstave z naslovom Vrste, območja Natura 2000 Goričko. Razstavo je pripravil JZ KPG in v sklopu le-te na kratko predstavil vse kvalifikacijske vrste območja Natura 2000 Goričko, njihove ekološke zahteve in dejavnike ogrožanja. Dodatno izobraževalno vrednost k risbam Jurija Mikuletiča je prispeval nakaz dejanske velikosti živali. Razstava, katere namen je bilo osveščanje obiskovalcev gradu Grad o vrstah Natura 2000 in sistemu varstva narave, je bila na ogled do 9. junija 2016.

8. natečaj za NAJ naravoslovno fotografijo Goričko 2016 pod naslovom "Goričko od kod lepote tvoje?" je pritegnil 78 fotografov, ki so lahko prispevali po pet fotografij (posnetih na območju Krajinskega parka Goričko). Natečaj je potekal v dveh kategorijah, I. učenci osnovnih šol (18 fotografov) ter II. mladostniki in odrasli (60 fotografov). Prispele fotografije je ocenil priznani fotograf Tomo Jeseničnik in v vsaki kategoriji izbral finaliste (18 fotografij v kategoriji I in 25 fotografij v kategoriji II) ter med njimi po pet najboljših, ki so prejeli nagrado sponzorjev. Vsi fotografi, ki so se uvrstili v finale so prijeli tudi priznanje Javnega zavoda Krajinski park Goričko, njihove fotografije pa so bile razstavljene na arkadnih hodnikih gradu Grad.

Fotografija 82: Zmagovalna fotografija (Čakanje na malico) 8. naravoslovnega fotografskega natečaja KPG

Fotografija 83: Utrinek z razstave Vrste, območja Natura 2000

11. Cilj: Ozaveščanje in izobraževanje različnih ciljnih skupin, med njimi zlasti otrok in mladine.

11.1. Naloga: Priprava in izvedba naravoslovnih in tehniških dni.

Ad 11.1.a. Sodelovanje s parkovnimi in drugimi OŠ z izvedbo učnih dni v naravi ali na gradu v delavnicah, predavanja v gradu ali na šoli (OŠ, SŠ, UNI).

V letu 2016 je bilo izvedenih 9 naravoslovnih dni za osnovne šole in 9 predavanj (OŠ, SŠ, UNI) z različno naravoslovno tematiko, od tega so bile izvedene 7 aktivnosti za osnovne šole z območja Krajinskega parka Goričko.

Tabela 7: Naravoslovne aktivnosti za šole (aktivnosti za osnovne šole z območja Krajinski park Goričko so označene s krepko pisavo).

	Naravoslovni dnevi	Predavanja
1	OŠ Kuzma: Ptice in dvoživke Ledavskega jezera	Srednja BŠ Rakičan: Metulji
2	OŠ Cankova: Dvoživke Ledavskega jezera	UNI MB Biologija z vezavami: Krajinski park Goričko
3	OŠ Fokovci: Gozd	Vrtec Cankova: Rastlinice, metulji in ptički
4	OŠ Puconci: Geologija Krajinskega parka Goričko	Srednja ZŠ Murska Sobota: Krajinski park Goričko
5	OŠ Črenšovci: Geologija Krajinskega parka Goričko	OŠ Bakovci: Metulji
6	OŠ Gornja Radgona: Gozd	OŠ Grad: Krajinski park Goričko
7	OŠ Bakovci: Geologija Krajinskega parka Goričko	OŠ Fokovci: Netopirji Krajinskega parka Goričko
8	OŠ Antona Martina Slomška: Krajinski park Goričko	OŠ I Murska Sobota: Dvoživke Ledavskega jezera
9	OŠ I Murska Sobota Geologija Goriškega/Netopirji Krajinskega parka Goričko	OŠ Tišina: Dvoživke Ledavskega jezera

Izvedene so bile tudi 3 delavnice ročnega tkanja (OŠ Gornji Petrovci, OŠ Turnišče, 2x OŠ Ljutomer, Zavod Logarica, OŠ Odranci) in delavnica izdelave lutk s predstavo o Zmaju Kaču (OŠ Ivana Cankarja Ljutomer).

Fotografija 84: Naravoslovni dan z 9. razredom OŠ AMŠ

Ad 11.1.b. Z mentorstvom in drugimi oblikami sodelovanja pomagati pri opravljanju prakse, izdelavi raziskovalnih, seminarских in diplomskih nalog.

Skupaj s štirimi učenci in dvema mentorjema OŠ I Murska Sobota je bil izdelan prvi del raziskovalne naloge "Dvoživke Ledavskega jezera". Drugi del se bo nadaljeval v 2017.

Na JZ KPG je v letu 2016, med, 4.4. in 10.6., delovno prakso, opravljal študent 1. letnika Višje prometne šole Maribor smer okolje in naravovarstvo, ki je bil na JZ KPG že tretjič, zato mu je bila dodeljena samostojna naloga: Kemijska analiza površinskih voda na območju Krajinski park Goričko. Poleg tega pa je opravljal tudi vsakodnevne zadolžitve kot pomoč ostalim zaposlenim na JZ KPG.

Med 1.6. in 20.6., je delovno prakso opravljal tudi dijak 1. letnika ŠC Nova Gorica, Biotehniška šola, ki je bil na JZ KPG prvič, zato je praksa potekala v okviru spoznavanja območja Krajinskega parka Goričko, seznanjanja z naravovarstvom, z neposrednim nadzorom v naravi, z varstvenimi režimi in prepovedmi ter s spoznavanjem zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst in z lastnostmi naravnih vrednot.

Fotografija 85: Kemijska analiza Ratkovskega potoka v k.o. Kančevci

Fotografija 86: Praktikant med spoznavanjem Krajinskega parka Goričko